

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Понедељак, 25. септембар 2017. године
БАЊА ЛУКА

Број 88 Год. XXVI

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1572

На основу члана 70. став 1. тачка 8. Устава Републике Српске и члана 56. став 1. тачка 5, члана 182. и члана 186. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 31/11), а у вези са чл. 17. и 19. Закона о референдуму и грађанској иницијативи (“Службени гласник Републике Српске”, број 42/10), након разматрања Извјештаја Комисије за избор и именовање, Народна скупштина Републике Српске, на Шестој сједници, одржаној 23. септембра 2015. године, донијела је сљедећу

ОДЛУКУ

О ИЗБОРУ ЧЛАНОВА У КОМИСИЈУ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ РЕФЕРЕНДУМА

I

У Комисију за спровођење референдума изабрани су:

1. Жељко Мирјанић, предсједник,
2. Љиљана Дабић, члан,
3. Вили Куљанац, члан,
4. Драгољуб Рељић, члан,
5. Миле Дмичић, члан,
6. Жељко Шкондрић, члан,
7. Драган Ристић, члан,
8. Добрила Дринић Малић, члан,
9. Дарко Кременовић, члан.

II

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-1109/15
23. септембра 2015. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.

1573

На основу члана 36. став 4. Закон о храни (“Службени гласник Републике Српске”, број 19/17) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар здравља и социјалне заштите, уз прибављено мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, 5. септембра 2017. године, доноси

ПРАВИЛНИК

О ЗДРАВСТВЕНОЈ ИСПРАВНОСТИ ВОДЕ НАМИЈЕЊЕНЕ ЗА ЉУДСКУ ПОТРОШЊУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се стандарди, начин и поступак за испитивање здравствене исправности воде намијењене за људску потрошњу.

Члан 2.

(1) Овај правилник примјењује се на:

1) сву воду која је у свом изворном стању или након обраде намијењена за пиће, кухање, припрему хране или друге потребе домаћинства, независно од њеног поријекла, те независно од тога потиче ли из система јавног водоснабдијевања, из цистерни или из боца, односно посуда за воду,

2) сву воду која се користи у индустријама за производњу хране у сврху производње, прераде или стављања на тржиште хране или супстанци намијењених за људску употребу и

3) стону воду, природну минералну и природну изворску воду.

(2) Овај правилник се не примјењује на воде које су медицински производи и природне минералне воде које се користе на извору у љековите сврхе.

Члан 3.

(1) Поједини изрази употријебљени у овом правилнику имају сљедеће значење:

1) еквивалентни становник (ЕС) је потрошња од 200 литара воде на дан;

2) природне воде затворених изворишта су:

1. хигијенски каптирана природна врела и извори (чесме),
2. подземне воде хигијенски каптиране за водоводне системе,

3. подземне воде које на површину избијају под повећаним притиском (артешки бунари) или се механички извлаче помоћу затворених хигијенских система (субартешки бунари);

3) природне воде отворених изворишта су:

4. некаптирана врела, извори,
5. водотоци I и II класе, језера и акумулације ако се користе за снабдијевање водом за пиће,

6. копани бунари,
7. цистерне;
- 4) акумулација је вјештачки изграђен систем за сакупљање воде која се користи за јавно снабдијевање становништва водом за пиће после одговарајућег пречишћавања и дезинфекције;
- 5) извор је природна појава подземне воде на површини или захват (каптажа) подземне воде из бушеног извора;
- 6) нови захват воде је извориште које се планира за јавно снабдијевање становништва водом за пиће или се укључује у постојећи водовод;
- 7) цистерна је објекат за снабдијевање водом за пиће који има најмање накапну површину, филтер за пречишћавање воде и резервоар;
- 8) копани бунар је објекат за јавно снабдијевање становништва водом за пиће који настаје копањем земљишта до другог или трећег водоносног слоја и који је озидан каменим или циглом и обложен слојем глине, дебљине до 30 см или бетонским прстеновима тако да је непропустљив до водоносног слоја из којег се вода црпи;
- 9) цијевни бунар је сваки бунар из којег се вода добија пробијањем цијеви која је избушена у дијелу који улази у водоносни слој;
- 10) артешки бунар је цијевни бунар из којег вода природно избија изнад површине земље;
- 11) субартешки бунар је цијевни бунар из којег се вода извлачи изнад површине земље одговарајућим системом који испуњава хигијенске захтјеве;
- 12) каптажа је грађевински објект којим се на хигијенски начин захвата изворско-подземна, површинска и атмосферска вода ради јавног снабдијевања становништва водом за пиће;
- 13) припрема воде за пиће подразумијева све процесе, укључујући пречишћавање и дезинфекцију воде, који за циљ имају постизање прописане здравствене исправности воде за пиће;
- 14) водовод је систем за снабдијевање водом за пиће који има најмање: уређено и заштићено извориште, каптажу, резервоар и водоводну мрежу;
- 15) водоводна мрежа је систем цијеви за одвод воде од каптаже или уређаја за пречишћавање до резервоара и од резервоара до потрошача воде за пиће, при чему су хидранти и вентили саставни дио водоводне мреже;
- 16) јавно водоснабдијевање је дјелатност захватања воде намијењене људској потрошњи из подземних и површинских вода и њене обраде, те испоруке до крајњег корисника или до другог јавног испоручиоца водне услуге ако се ти послови обављају путем водних грађевина којима управљају правна лица регистрована за обављање дјелатности јавног водоснабдијевања;
- 17) преглед воде намијењене за људску потрошњу је обављање лабораторијске анализе ради утврђивања њене здравствене исправности у прописаним временским размацима;
- 18) узорковање воде намијењене за људску потрошњу је поступак за узимање прописаних количина воде за лабораторијске анализе из појединих објеката за јавно снабдијевање становништва водом за пиће;
- 19) узорак воде је количина воде узета једнократно, на једном мјесту, по прописаној методологији ради лабораторијског испитивања;
- 20) хигијенско-епидемиолошке индикације постоје када, услед техничког стања објекта за снабдијевање водом, стања животне средине, елементарних непогода и епидемиолошке ситуације, постоји могућност да дође до загађења воде биолошким, микробиолошким, физичким, хемијским и радиолошким штетним факторима;
- 21) акцидентално (хаваријско) загађење воде је нагли продор загађујуће материје или агенса у извориште или објект за јавно снабдијевање водом за пиће у количини која

представља опасност по здравље људи, а који је настао као последица човјекове активности.

ГЛАВА II ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ ВОДЕ НАМИЈЕЊЕНЕ ЗА ЉУДСКУ ПОТРОШЊУ

Члан 4.

(1) Вода намијењена за људску потрошњу је здравствено исправна ако не садржи микроорганизме, паразите и њихове развојне облике, нити супстанце у количинама или концентрацијама које саме или у комбинацији са другим представљају ризик по здравље људи.

(2) Вода намијењена за људску потрошњу у редовној и ванредној ситуацији треба да одговара вриједностима параметара за здравствено исправну воду намијењену за људску потрошњу:

1) микробиолошким параметрима и максимално дозвољеним концентрацијама у води намијењеној за људску потрошњу,

2) микробиолошким параметрима и максимално дозвољеним концентрацијама у води намијењеној за људску потрошњу у ванредној ситуацији,

3) физичким, хемијским и физичко-хемијским параметрима и максимално дозвољеним концентрацијама у води намијењеној за људску потрошњу,

4) радиолошким параметрима и максимално дозвољеним концентрацијама у води намијењеној за људску потрошњу,

5) максимално дозвољеним вриједностима физичких, физичко-хемијским и хемијским параметрима у води намијењеној за људску потрошњу у ванредној ситуацији.

(3) Вриједности параметара за здравствено исправну воду намијењену за људску потрошњу из става 2. овог члана налазе се у Прилогу 1. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 5.

(1) Здравствена исправност воде намијењене за људску потрошњу утврђује се:

1) основним прегледом,

2) периодичним прегледом,

3) прегледом воде из новог захвата,

4) прегледом на основу хигијенско-епидемиолошке индикације.

(2) Микробиолошки, биолошки, физички, физичко-хемијски, хемијски и радиолошки показатељи по врстама прегледа из става 1. овог члана приказани су у табелама које се налазе у прилозима 2, 3. и 4. овог правилника, који чине његов саставни дио.

Члан 6.

(1) Здравствена исправност воде из водовода за јавно снабдијевање становништва водом за пиће и из властитих објеката субјеката у пословању са храном утврђује се систематским вршењем основних и периодичних прегледа воде у једнаким размацима у току мјесеца, односно године, зависно од броја еквивалентних становника, а у складу са бројем прегледа који је наведен у Прилогу 5. овог правилника, који чини његов саставни дио.

(2) Приликом сваког прегледа воде из водовода узорци воде узимају се из:

1) сваког изворишта, ако су изворишта директно повезана на водоводну мрежу или из сабирног вода, односно из резервоара сирове воде ако су повезана у један систем,

2) резервоара воде за пиће,

3) водоводне мреже, а број тачака испитивања на водоводној мрежи, у зависности од броја еквивалентних становника наведен је у Прилогу 6. овог правилника, који чини његов саставни дио.

(3) За водове капацитета већег од 600.000 ЕС узимаће се на сваких сљедећих 200.000 ЕС још један узорак.

(4) Ако се у сабирном воду или резервоару основним прегледом утврди одступање од овим правилником прописаних вриједности, узорци ће се ради утврђивања загађеног изворишта узимати из сваког изворишта.

Члан 7.

(1) Преглед воде из артезијских бунара и других објеката за јавно снабдијевање становништва водом намијењеном за људску потрошњу, уколико не постоје водоводни системи, врши се према броју еквивалентних становника који се снабдијевају из сваког таквог објекта.

(2) Годишњи број прегледа воде из објеката из става 1. овог члана наведен је у Прилогу 7. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 8.

(1) У објектима за снабдијевање водом васпитно-образовних установа у току школске године врше се најмање четири основна прегледа, при чему се за вријеме распуста основни преглед врши на 15 дана прије почетка наставе.

(2) У објектима за одмор дјецe и омладине и у студентским центрима врше се најмање четири основна прегледа у току једне године.

(3) У јавним објектима (туристичко-угоститељски и саобраћајни), као и у објектима за производњу и промет хране који се снабдијевају водом из властитих објеката број основних и периодичних прегледа воде врши се према броју еквивалентних становника у складу са табелом наведеном у Прилогу 5. овог правилника.

Члан 9.

У току истраживачких радова на новим захватима воде код изградње или реконструкције водова преглед воде врши се најмање четири пута годишње у хидролошкој години у различитим хидролошким условима, при чему се испитују микробиолошки, биолошки, физички, физичко-хемијски, хемијски и радиолошки показатељи за нови захват воде наведени у прилозима 2, 3. и 4. овог правилника.

Члан 10.

Ако постоји хигијенско-епидемиолошка индикација да је дошло или да може доћи до загађења воде намијењене за људску потрошњу, на приједлог Института за јавно здравство, осим микробиолошких, биолошких, физичких, физичко-хемијских, хемијских и радиолошких показатеља за хигијенско-епидемиолошку индикацију наведених у прилозима 2, 3. и 4. овог правилника, одређују се и показатељи које захтијева одређена хигијенско-епидемиолошка индикација.

Члан 11.

У случају акциденталног загађења изворишта и воде намијењене за људску потрошњу које се постојећим и уобичајеним поступцима прераде воде не може отклонити, а не постоји резервно извориште, нити могућност да се на други начин обезбиди вода за пиће, може се користити вода у којој количина појединих супстанци одговара максимално дозвољеним вриједностима параметара у води намијењеној за људску потрошњу у ванредној ситуацији, у складу са параметрима наведеним у табели 2 и табели 5 из Прилога 1. овог правилника.

Члан 12.

Опрема, супстанце или материјали за инсталације користе се у припреми или дистрибуцији воде намијењене за људску потрошњу тако да се не утиче на здравствену исправност воде намијењене за људску потрошњу.

Члан 13.

Узорци се узимају на начин да су репрезентативни за квалитет воде која се употребљава током цијеле године.

ГЛАВА III ФЛАШИРАНА ВОДА ЗА ПИЋЕ

1. Стона вода

Члан 14.

Стона вода се производи од воде за пиће и/или природне минералне воде и/или природне изворске воде, уз дозвољене третмане и додавање једне или више допуштених супстанци, а у сврху побољшања органолептичких својстава.

Члан 15.

Стона вода је здравствено исправна:

1) ако задовољава вриједности физичко-хемијских и микробиолошких параметара за здравствено исправну воду за пиће прописаних овим правилником,

2) ако задовољава максимално дозвољене концентрације хемијских састојака који могу бити присутни у станој води, наведених у Прилогу 8. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 16.

Амбалажа која се користи за паковање стоне воде треба да буде затворена на начин да се избјегне било каква промјена квалитета или могуће загађење стоне воде.

Члан 17.

(1) У циљу постизања вриједности параметара за здравствено исправну стону воду, у току производње стона вода може бити подвргнута сљедећим третманима:

1) одвајање њених нестабилних елемената, као што су једињења жељеза, мангана, арсена и сумпора, поступцима филтрације или декантирања уз могућност претходне оксидације или обраде са ваздухом обогаћеним озоном,

2) одвајање њених нестабилних састојака различитих од оних наведених у тачки 1) овог става.

(2) Осим дозвољених поступака обраде из става 1. овог члана, у производњи стоне воде дозвољени су и други поступци обраде са циљем осигурања квалитета стоне воде.

(3) За производњу стоне воде могу се водити додати сљедеће супстанце: натријум-хлорид, калцијум-хлорид, натријум-карбонат, натријум хидроген-карбонат, магнезијум-карбонат, натријум-сулфат, магнезијум-сулфат, угљен-диоксид и натријум-флуорид, а у складу са вриједностима параметара за здравствено исправну воду за пиће.

(4) Стона вода која садржи било какве хемијске конзервансе, шећере, заслађиваче или боје није здравствено исправна вода за пиће.

Члан 18.

Максимално дозвољена концентрација остатака након обраде стоне воде, приликом поступка озонизирања, наведена је у Прилогу 9. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 19.

Опрема за производњу стоне воде треба да буде таква да се избјегне свака могућност загађења, тако да:

1) су цијеви и резервоари израђени од одговарајућег материјала на начин да се онемогући било каква хемијска, физичко-хемијска или микробиолошка промјена стоне воде,

2) услови коришћења воде, опреме за прање и пуњење у амбалажу задовољавају хигијенске услове, као и резервоари који треба да буду израђени тако да се избјегне негативно дјеловање на микробиолошке и хемијске особине стоне воде.

Члан 20.

(1) Стона вода ставља се у промет као оригинално паковање које на амбалажи има декларацију.

(2) Декларисање стоне воде врши се у складу са прописима из области хране и заштите потрошача.

(3) У случају додавања угљен-диоксида, поред општих услова наведених у ст. 1. и 2. овог члана, на декларацији стоне воде треба да је наведена ознака: “газирана стона вода” или “стона вода са угљен-диоксидом”.

(4) Осим захтјева прописа о декларисању хране, на декларацији је потребно навести списак додатих супстанци из члана 17. овог правилника.

(5) Стона вода која садржи додату супстанцу мора бити означена са: “садржи... mg/l додатог...” или ако је у стону воду додато више различитих супстанци, тада се она означава наводом: “садржи сљедеће додате супстанце (mg/l): ...”.

(6) Стона вода у коју су додати састојци за обогаћивање ароме треба да буде означена наводом “с аромом лимуна”, “с аромом менте” и слично.

(7) Стона вода која је била подвргнута обради ваздухом обогаћеним озоном треба да буде означена наводом: “вода подвргнута поступку обраде ваздухом обогаћеним озоном”.

(8) Код назива производа назив хемијског једињења “угљен-диоксид” може бити замијењен хемијском формулом “CO₂”.

Члан 21.

(1) На стону воду се не постављају никаква обавјештења која се односе на медицинске ефекте, било превентивне, ублажавајуће или љековите, које могу довести потрошача у заблуду.

(2) На амбалажи или декларацији за стону воду не стављају се ознаке, цртежи, слике или било који знакови који би могли довести до замјене стоне воде са природном минералном водом или природном изворском водом, а посебно се не употребљавају ријечи: “природна”, “минерална вода”, “извор” или било која изведеница из ових ријечи.

2. Природна минерална вода и природна изворска вода

Члан 22.

(1) Природна минерална и природна изворска вода из домаће производње или из увоза ставља се на тржиште у оригиналном упакованом облику која на амбалажи мора имати декларацију.

(2) Декларисање природне минералне и природне изворске воде врши се у складу са прописима из области хране и заштите потрошача.

Члан 23.

(1) При декларисању или означавању природне минералне и природне изворске воде не постављају се било каква обавјештења која се односе на медицинске ефекте, било да је ријеч о превентивним, ублажавајућим или љековитим својствима природне минералне и природне изворске воде.

(2) Не наводе се обавјештења која се односе на друге благотворне ефекте на здравље потрошача.

(3) Не штампа се било каква ознака или сликовни приказ који би могли створити забуну у јавности или на било који начин обманути јавност у вези са природом, поријеклом, саставом и особинама природне минералне и природне изворске воде намијењене продаји.

Члан 24.

Амбалажа која се користи за паковање природне минералне и природне изворске воде садржи затвараче који су направљени тако да је избјегнута свака могућност загађења и која испуњава услове у складу са прописом о предметима и материјалима који долазе у контакт са храном.

Члан 25.

(1) Природна минерална и природна изворска вода у свом изворном стању на извору могу се подвргавати сљедећим технолошким поступцима:

1) одвајању нестабилних елемената, као што су жељезо и сумпорна једињења, поступцима филтрације или таложења уз претходну оксидацију ваздухом или кисеоником,

ако ти поступци не мијењају састав природне минералне и природне изворске воде у погледу њихових битних особина,

2) одвајању једињења жељеза, мангана, сумпора и арсена из одређених природних минералних вода помоћу ваздуха обогаћеног озоном ако тај поступак не мијења састав воде у погледу њених битних особина,

3) потпуном или дјелимичном уклањању угљен-диоксида (CO₂) искључиво физикалним поступцима.

(2) Природној минералној и природној изворској води у првобитном стању није допуштено додати било какве састојке, осим увођења или поновног увођења угљен-диоксида под условима наведеним у члану 31. овог правилника.

Члан 26.

У случајевима обраде природне минералне и природне изворске воде ваздухом обогаћеним озоном потребно је да:

1) субјекти у пословању са храном који обављају такву обраду предузму све мјере које се односе на квалитет и сигурност обраде и омогуће надлежној инспекцији да спроведе надзор,

2) да физичко-хемијски састав и органолептичке особине природне минералне и природне изворске воде нису битно промијењене таквом обрадом,

3) да природна минерална и природна изворска вода прије озонизирања испуњава микробиолошке захтјеве прописане овим правилником,

4) озонизирање не може довести до стварања остатака након обраде концентрација већих од максимално дозвољених концентрација наведених у Прилогу 9. овог правилника или до стварања остатака који могу представљати ризик по здравље људи.

Члан 27.

(1) Природна минерална и природна изворска вода не садржи на извору нити на тржишту током стављања у промет паразите и патогене микроорганизме.

(2) Услов из става 1. овог члана испуњен је ако природна минерална и природна изворска вода не садржи:

1) укупне колиформне бактерије, укључујући бактерије врсте *Escherichia coli*, у било којем испитиваном узорку од 250 ml,

2) бактерије рода *Enterococcus* у било којем испитиваном узорку од 250 ml,

3) сулфиторедукујуће бактерије (*Clostridium perfringens* – укључујући споре) у било којем испитиваном узорку од 50 ml,

4) *Pseudomonas aeruginosa* у било којем испитиваном узорку од 250 ml,

5) цријевне протозое, цријевне хелминте и њихове развојне облике.

Члан 28.

(1) Укупан број микроорганизама способних за размножавање у упакованој природној минералној и природној изворској води не прелази сљедеће вриједности:

1) стотину у једном милилитру, при 20 °C до 22 °C и током 72 сата инкубације на хранљивом агару или мјешавини агар-желатина и

2) двадесет у једном милилитру, при 37 °C и током 24 сата инкубације на хранљивом агару.

(2) Укупан број микроорганизама способних за размножавање одређује се најкасније 12 сати након пуњења, при чему се узорак воде током тих 12 сати чува на температури од 4 °C ± 1 °C.

(3) Наведене вриједности на извору не прелазе двадесет у једном милилитру при 20 °C до 22 °C и током 72 сата инкубације на хранљивом агару и пет у једном милилитру при 37 °C и током 24 сата инкубације на хранљивом агару,

при чему су то препоручене вриједности, а не највећи допуштени број.

2.1. Природна минерална вода

Члан 29.

(1) Природна минерална вода је подземна вода која испуњава микробиолошке захтјеве из чл. 27. и 28. овог правилника и која се пуни на извору.

(2) Природна минерална вода разликује се од воде за пиће по:

1) свом природном карактеристичном садржају минерала, елемената у траговима или других састојака, те зависно од случаја, одређеним ефектима на организам и

2) својој изворној чистоћи.

(3) Састав, температура и друге карактеристике природне минералне воде су стални у оквиру природних промјена, нарочито у случајевима промјене издашности извора.

Члан 30.

(1) Испитивање хемијског састава природне минералне воде обухвата одређивање састојака наведених у Прилогу 10. овог правилника, који чини његов саставни дио.

(2) Садржај одређених супстанци природно присутних у природној минералној води на извору и у оригиналној амбалажи не прелази вриједности наведене у Прилогу 11. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 31.

(1) Природне минералне воде се према поријеклу и садржају угљен-диоксида називају:

1) "природна минерална вода негазирана" уколико садржај угљен-диоксида не прелази количину неопходну за одржавање хидрогенкарбонатне равнотеже,

2) "природно газирана природна минерална вода" уколико је садржај угљен-диоксида након евентуалне припреме и пуњења једнак ономе у води на извору, као и у случају када се ради припреме природне минералне воде угљен-диоксид ослобађа, а касније надокнађује одговарајућом количином угљен-диоксида са истог извора,

3) "природна минерална вода са повећаном количином угљен-диоксида из извора" уколико представља воду која након евентуалне припреме и пуњења има већи садржај угљен-диоксида него на извору,

4) "газирана природна минерална вода" уколико представља воду којој је додат угљен-диоксид који није са истог извора као и природна минерална вода.

(2) Природне минералне воде које садрже угљен-диоксид могу се подијелити на:

1) нискогазиране, са садржајем угљен-диоксида испод 3 g/l,

2) газиране, са садржајем угљен-диоксида од 3 g/l до 5 g/l,

3) високогазиране, са садржајем угљен-диоксида преко 5 g/l.

(3) Произвођачи могу навести на декларацији називе из става 2. овог члана.

Члан 32.

(1) Осим података из чл. 22. и 23. и члана 31. став 1. овог правилника декларација за природну минералну воду садржава и сљедеће податке:

1) врсту и количину карактеристичних доминантних хемијских састојака изражених у mg/l, садржаних у аналитичком извјештају,

2) назив лабораторије која је извршила анализу,

3) број, датум и мјесто извршене анализе физичког и хемијског састава,

4) назив мјеста искоришћавања извора и назив извора,

5) податак о поступку обраде, ако је вода била подвргнута једном од технолошких поступака из члана 25. став 1. овог правилника.

(2) У случају када количина флуорида прелази вриједност од 1,5 mg/l, декларација природне минералне воде треба да садржи ознаку: "садржи више од 1,5 mg/l флуорида и није погодна за конзумацију дојенчади и дјеце млађе од седам година", која треба да буде смјештена у непосредној близини трговачког назива и написана уочљивим словима.

(3) Ознаке особина природне минералне воде наведене у Прилогу 12. овог правилника, који чини његов саставни дио, могу се назначити на декларацији у рекламне сврхе, уколико су потврђене хемијском анализом.

(4) Слова којима су штампани подаци о називу производа, сједиште и пословно име произвођача треба да буду већа од слова којима су штампани остали подаци на декларацији, а њихова величина треба да омогући потрошачу да лако добије јасне податке и сазнања о производу.

Члан 33.

(1) Декларација природне минералне воде може садржавати назив мјеста ако се тај назив односи на природну минералну воду која се црпи из извора у мјесту наведеном на декларацији, под условом да наведени назив не доводи потрошача у заблуду у вези са мјестом искоришћавања извора.

(2) Природна минерална вода која се црпи из истог извора може бити на тржишту само под једним трговачким називом производа.

(3) Ако ознака, односно назив производа природне минералне воде укључује назив извора или мјеста који се разликује од назива извора или мјеста у којем се извор искоришћава, назив извора или мјеста мора бити наведен словима која су најмање 1,5 пута виша и шири од највећих слова на ознаци употријебљених за тај назив производа.

Члан 34.

(1) Осим ограничења из члана 23. овог правилника која се односе на декларисање природне минералне воде на тржишту, није дозвољено на амбалажи, декларацији или при рекламирању, у било којем облику, користити писане ознаке, трговачке називе, жигове, слике и друге ознаке којима би се:

1) приказале особине које природна минерална вода нема, посебно оне које се односе на поријекло и резултат анализа,

2) проузроковало мијешање са водом за пиће, која нема особине природне минералне воде, посебно у погледу употребе назива природна минерална вода.

(2) Не користе се ознаке којима се природној минералној води приписују особине које се односе на превенцију или лијечење болести.

Члан 35.

(1) Природна минерална вода ставља се на тржиште само као упаковани производ.

(2) Амбалажа која се користи за паковање природне минералне воде треба да буде у складу са чланом 24. овог правилника.

2.2. Природна изворска вода

Члан 36.

(1) Природна изворска вода је вода намијењена за људску употребу у свом природном стању, која се пуни на извору и испуњава микробиолошке захтјеве из чл. 27. и 28. овог правилника.

(2) Природна изворска вода приликом обраде треба да испуњава захтјеве из чл. 25. и 26. овог правилника.

Члан 37.

(1) Природна изворска вода треба да задовољава захтјеве вриједности параметара за здравствено исправну воду намијењену за људску потрошњу прописане овим правилником.

(2) Садржај одређених супстанци природно присутних у природној изворској води не прелази вриједности наведене у Прилогу 13. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 38.

Осим ознака из члана 22. овог правилника, декларација уз коју се природна изворска вода ставља на тржиште треба да садржи следеће ознаке:

- 1) природна изворска вода – вода која се узима на извору,
- 2) газирана природна изворска вода – вода којој је додат угљен-диоксид,
- 3) врсте и количине карактеристичних хемијских састојака,
- 4) мјесто искоришћавања извора и назив извора,
- 5) информације о евентуалним технолошким поступцима из члана 25. става 1. тачка 2) овог правилника.

Члан 39.

(1) Декларација природне изворске воде може садржавати назив мјеста, ако се тај назив односи на природну изворску воду која се црпи из извора у мјесту наведеном на декларацији, под условом да наведени назив не доводи потрошача у заблуду у вези са мјестом искоришћавања извора.

(2) Природна изворска вода која се црпи из истог извора може бити на тржишту само под једним називом производа.

(3) Ако ознака, односно назив производа природне изворске воде укључује назив извора или мјеста који се разликује од назива извора или мјеста у којем се извор искоришћава, назив извора или мјеста мора бити наведен словима која су најмање 1,5 пута виша и шира од највећих слова на ознаци употријебљених за тај назив производа.

ГЛАВА IV ПРЕЧИШЋАВАЊЕ И ДЕЗИНФЕКЦИЈА

Члан 40.

За припрему воде намијењене за људску потрошњу дозвољено је додавање хемикалија и биоцида само уколико је то неопходно ради постизања следећих циљева:

- 1) уклањање непожељних супстанци из сирове воде у процесу припреме воде,
- 2) уништавање и контрола непожељних микроорганизама,
- 3) промјена састава излазне воде да би се испунили захтјеви здравствене исправности воде намијењене за људску потрошњу у водоводној мрежи.

Члан 41.

(1) За прераду воде која је намијењена за људску потрошњу дозвољена је најмање употреба хемикалија и биоцида који су наведени у Прилогу 14. овог правилника, који чини његов саставни дио.

(2) Хемикалије и биоциди из става 1. овог члана користе се за онај дио процеса прераде и дистрибуције воде у којем се сирова вода пречишћавањем и дезинфекцијом непосредно претвара у воду за људску потрошњу.

(3) Хемикалије и биоциди који се користе за пречишћавање воде намијењене за људску потрошњу, које нису намјенски предвиђене да остану у води, потребно је након

завршеног процеса прераде потпуно уклонити из воде за људску потрошњу.

(4) Захтјев из става 3. овог члана сматра се испуњеним ако су хемикалије и биоциди отклоњени из воде у тој мјери да су у води садржани само њихови технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци.

(5) Хемикалије и биоциди који се користе за пречишћавање воде намијењене за људску потрошњу, а који су намјенски предвиђени да остану у води потребно је ограничити на најмању могућу мјеру која је неопходна за постизање циља прераде воде.

Члан 42.

(1) У сврху припреме воде намијењене за људску потрошњу дозвољена је употреба хемикалија и биоцида који су одобрени за употребу у наведену сврху, а у складу са важећим прописима којима се уређује област хемикалија и биоцида.

(2) Приликом употребе хемикалија и биоцида у сврху припреме воде намијењене за људску потрошњу произвођач и прометник дужни су да обезбиједи да квалитативне/квантитативне карактеристике хемикалија и биоцида задовољавају прописане, односно идентификоване стандарде за одговарајући начин употребе.

Члан 43.

(1) Дезинфекција воде континуирано се спроводи у водоводима и цистернама, док се дезинфекција воде на јавним изворима и јавним бунарима обавља по потреби.

(2) Поступци дезинфекције који се користе за пречишћавање воде намијењене за људску потрошњу наведени су у Прилогу 15. овог правилника, који је његов саставни дио.

(3) Потребно је у водоводима свакодневно спроводити мјерења у вези са преосталим концентрацијама биоцида који се користе за дезинфекцију воде и о томе водити евиденцију.

(4) Потребно је водити евиденцију о мјерењу у вези са преосталим концентрацијама биоцида који се користе за дезинфекцију воде.

(5) Евиденција о мјерењу у вези са преосталим концентрацијама супстанци које се користе за дезинфекцију воде садржи податке о мјесту и времену узорковања воде и о мјерној вриједности преостале супстанце која се користи за дезинфекцију воде која је намијењена за људску потрошњу.

Члан 44.

Лабораторијско испитивање здравствене исправности воде намијењене за људску потрошњу, стоне воде, природне минералне и природне изворске воде обухвата:

- 1) физичку,
- 2) физичко-хемијску,
- 3) хемијску,
- 4) микробиолошку и
- 5) радиолошку анализу.

Члан 45.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о здравственој исправности воде за пиће ("Службени гласник Републике Српске", број 17/15).

Члан 46.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 11/08-020-22/17
4. септембра 2017. године
Бањалука

Министар,
Др Драган Богданић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

ВРИЈЕДНОСТ ПАРАМЕТАРА ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ИСПРАВНУ ВОДУ НАМИЈЕЉЕНУ ЗА ЉУДСКУ ПОТРОШЊУ

1. Микробиолошки параметри и максимално дозвољене концентрације у води намијењеној за људску потрошњу

Параметар	Пречишћена и дезинфикована вода (n/100 ml)	Вода за пиће из других водообјеката без пречишћавања (n/100 ml)	Напомене
Бактерије врста салмонела, шигела, вибрио колере и други патогени микроорганизми, термотолерантне колиформне бактерије, ентерококе, протеус врсте, <i>Pseudomonas aeruginosa</i> (n/100 ml)	0	0	
Укупне колиформне бактерије (n/100 ml)	0	10	
<i>Escherichia coli</i> (n/100 ml)	0	10	
Сульфиторедукујуће клостридије (<i>Clostridium perfringens</i> , укључујући споре) (n/100 ml)	0	1	Испитује се када је испитивани узорак или површинска вода или на њу утичу површинске воде.
Број колонија 22 °C +/-2 °C (n/1 ml)	100	300	
Број колонија 36 °C +/-2 °C (n/1 ml)	20	100	
Пријевне протозое, пријевни хелминти и њихови развојни облици (n/100 ml)	0	0	
Број инфективних јединица ентеровируса у 10 l воде	0	0	
Вибриони (n/100 ml)	0	0	
Бактериофаги (n/100 ml)	0	0	

2. Микробиолошки параметри и максимално дозвољене концентрације у води намијењеној за људску потрошњу у ванредној ситуацији

Параметар	Укупан број аеробних мезофилних бактерија у 1 ml	Укупан број колиформних бактерија одређених као највјероватнији број у 100 ml
Дезинфикована вода без обзира на поријекло	до 100	до 10
Природна вода затворених изворишта	до 100	до 50
Природна вода отворених изворишта	до 300	до 100

3. Физички, хемијски и физичко-хемијски параметри и максимално дозвољене концентрације у води намијењеној за људску потрошњу

Р. број	Параметри	Максимално дозвољена концентрација (редовне прилике)	Јединица мјере	Напомена
1.	Амонијум (NH_4^+)	0,5	mg/l	
2.	Антимон (Sb)	5	$\mu\text{g/l}$	
3.	Арсен (As) укупно	10	$\mu\text{g/l}$	
4.	Бакар (Cu)	2	mg/l	
5.	Бензен	1,0	$\mu\text{g/l}$	
6.	Бензо(а)пирен	0,01	$\mu\text{g/l}$	
7.	Боја	Прихватљива за потрошача и без неуобичајених промјена		
8.	Бор (B)	1	mg/l	
9.	Цијанид (CN)	50	$\mu\text{g/l}$	
10.	Цинк (Zn)	3,0	mg/l	
11.	1,2-дихлоретан	3	$\mu\text{g/l}$	
12.	Детергенти-анијонски	200	$\mu\text{g/l}$	
13.	Електропроводљивост (на 20 °C)	2500	$\mu\text{S/cm}$	10
14.	Флуориди (F)	1,5	mg/l	
15.	Хлориди	250	mg/l	10
16.	Хром (Cr)	50	$\mu\text{g/l}$	
17.	Кадмијум (Cd)	5	$\mu\text{g/l}$	
18.	Калцијум (Ca)	200	mg/l	
19.	Концентрација водоникових јона (рН вриједност)	6,5–9,5	рН јединица	10
20.	Магнезијум (Mg)	50	mg/l	
21.	Манган (Mn)	50	$\mu\text{g/l}$	

22.	Минерална уља	20	µg/l	
24.	Мирис	Прихватљива за потрошача и без неубичајених промјена		
25.	Мутноћа	1	NTU	
26.	Натријум (Na)	200	mg/l	
27.	Никл (Ni)	20	µg/l	
28.	Нитрати (NO ₃)	50	mg/l	4
29.	Нитрити (NO ₂)	0,50	mg/l	4
30.	Олово (Pb)	10	µg/l	3
31.	Ортофосфати (PO ₄)	0,15	mg/l	
32.	Пестициди појединачно	0,1	µg/l	5 и 6
33.	Пестициди – укупно	0,5	µg/l	5 и 7
34.	Полициклични ароматични угљоводоници (ПАХ)	0,1	µg/l	збир концентрација одређених параметара; 8
35.	Растворени кисеоник	50	%	13
36.	Селен (Se)	10	µg/l	
37.	Сулфати (SO ₄)	250	mg/l	10
38.	Тетрахлороетен и трихлороетен	10	µg/l	збир концентрација одређених параметара
40.	Утрошак KMnO ₄ (оксидативност)	5	mg/l O ₂	11
41.	Укупан органски угљеник (ТОС)	Без неубичајених промјена		12
42.	Винил-хлорид	0,5	µg/l	
43.	Жива (Hg)	1	µg/l	
Максимално дозвољене концентрације коагулационих и флокулационих средстава у води намијењеној за људску потрошњу				
44.	Алуминијум (Al)	200	µg/l	
45.	Гвожђе (Fe)	200	µg/l	
46.	Акриламид	0,1	µg/l	1
47.	Епихлохидрин	0,1	µg/l	1
Максимално дозвољене концентрације резидуума дезинфекционих средстава и споредних производа дезинфекције у води намијењеној за људску потрошњу				
48.	Трихалометани – укупни	100	µg/l	збир концентрација одређених параметара; 9
49.	Бромат	10	µg/l	2
50.	Слободни резидуални хлор	0,1–0,5	mg/l	за хлорисане воде, 14.
51.	Хлор-диоксид	0,05–0,3	mg/l	видјети Прилог 14.
52.	Озон	≤ 0,05	mg/l	видјети Прилог 14.

Напомена 1: Вриједност параметара који се односе на концентрацију резидуалног мономера у води израчунатог према спецификацијама максималног отпуштања из одговарајућег полимера у контакту са водом.

Напомена 2: Гдје је то могуће, треба тежити што нижој вриједности бромата, без угрожавања процеса дезинфекције.

Напомена 3: Потребно је осигурати да се предузму све одговарајуће мјере ради што већег смањења концентрације олова у води за пиће.

Напомена 4: Морају се осигурати такви услови да $[\text{нитрати}] / 50 + [\text{нитрити}] / 3 \leq 1$, а угласте заграде означавају концентрације у mg/l за нитрате (NO₃) и нитрите (NO₂), при чему гранична вриједност износи 0,10 mg/l у води на изласку из уређаја за припрему воде за пиће.

Напомена 5: Појам пестицид у смислу овог правилника означава: органске инсектициде, органске хербициде, органске фунгициде, органске нематоциде, органске акарициде, органске алгициде, органске родентициде, органске приправке који спречавају настајање служи (силмициди), сродне производе (између осталог и регулаторе раста), те њихове релевантне метаболите, производе разградње и реакција. Прате се само они пестициди за које је вјероватно да су присутни у одређеном систему водоснабдијевања.

Напомена 6: Вриједност параметра примјењује се на сваки посебан пестицид.

Када су у питању алдрин, диелдрин, хептахлор и хептахлор-епоксид, вриједност параметра је 0,030 µg/l.

Напомена 7: Пестицид укупно значи износ свих појединачних пестицида нађених и квантификованих у процедури праћења.

Напомена 8: Специфична једињења су: бензо(b)флорантен, бензо(b)флорантен, бензо(ghi)перилен и индено(1,2,3-cd)пирен.

Напомена 9: Гдје је то могуће, треба тежити што нижој вриједности, без угрожавања процеса дезинфекције. Специфична једињења су: хлороформ, бромоформ, дибромохлорметан и бромодихлорметан.

Напомена 10: Вода не смије да буде агресивна.

Напомена 11: Овај параметар не треба се мјерити ако се анализира укупни органски угљеник (ТОС), са изузетком стручних захтјева.

Напомена 12: Овај параметар не треба мјерити ако је водоснабдијевање мање од 10.000 m³ на дан.

Напомена 13: Овај параметар се не односи на подземне воде.

Напомена 14: Ако се у технолошком поступку припреме воде у прехранбеној индустрији не користе хлорни препарати за дезинфекцију, већ се примјењују неке друге физичке (ултравиолетне зраке) или хемијске методе (озон и друго) дезинфекције или се резидуе дезинфекционог средства накнадно уклањају у складу са захтјевима технолошког поступка, у том случају се у наведеној води неће одређивати резидуални хлор, будући да се не очекује и наведена вода ће се сматрати здравствено безбједном.

4. Радиолошки параметри и максимално дозвољене концентрације у води намијењеној за људску потрошњу

Параметар	Вриједност	Јединица	Напомена
Трицијум (H-3)	100	Bq/l	
Укупна индикативна доза	0,1	mSv	1

Укупна алфа активност	0,5	Bq/l	3
Укупна бета активност	1	Bq/l	2,3
C-14	2,3E+02	Bq/l	
Co-60	4,0E+01	Bq/l	
Sr-90	4,9E+00	Bq/l	
I-131	6,2E+00	Bq/l	
Cs-134	7,2E+00	Bq/l	
Cs-137	1,0E+01	Bq/l	
Pb-210	2,0E-01	Bq/l	
Ra-224	2,1E-01	Bq/l	
Ra-226	4,9E-01	Bq/l	
Ra-228	2,0E-01	Bq/l	
Th-232	5,9E-01	Bq/l	
U-235	2,9E+00	Bq/l	
U-228	3,0E+00	Bq/l	
Pu-239	5,5E-01	Bq/l	
Am-241	6,8E-01	Bq/l	

Напомена 1. Гранична вриједности укупне индикативне дозе од 0,1 mSv на годишњем нивоу. Ова вриједност неће бити премашена уколико су измјерене вриједности укупне алфа активности и укупне бета активности испод граничних вриједности прописаних овим правилником.

Напомена 2. Осим трицијума, калијума-40, радона и производа распадања радона.

Напомена 3. Уколико је измјерена вриједност укупне алфа активности или укупне бета активности изнад граничних вриједности наведених у овом правилнику, неопходна су идентификација и одређивање садржаја појединачних радионуклида. Вода за пиће се не може забранити за употребу на основу измјерених вриједности укупне алфа активности или укупне бета активности уколико није одређен садржај појединачних радионуклида.

5. Максимално дозвољене вриједности физичких, физичко-хемијских и хемијских параметара у води намијењеној за људску потрошњу у ванредној ситуацији

Назив параметра	Јединице мјере	вриједност
Мутноћа	NTU	6
Боја	Co-Pt скала	50
Хлор, резидуални слободни*	mg/l	1,0
Хлор-диоксид	mg/l	1,0

* Код вода дезинфикованих хлором или препаратима хлора.

ПРИЛОГ 2.

МИКРОБИОЛОШКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПО ВРСТАМА ЛАБОРАТОРИЈСКИХ ПРЕГЛЕДА

Основни	Периодични	Нови захвати воде	Хигијенско-епид. индикације
Укупне колиформне бактерије	Укупне колиформне бактерије	Укупне колиформне бактерије	Укупне колиформне бактерије
<i>Escherichia coli</i>	<i>Escherichia coli</i>	<i>Escherichia coli</i>	<i>Escherichia coli</i>
Број колонија на 37 °C и број колонија на 22 °C	Број колонија на 37 °C и број колонија на 22 °C	Број колонија на 37 °C и број колонија на 22 °C	Број колонија на 37 °C и број колонија на 22 °C
Enterococci	Enterococci	Enterococci	Enterococci
Сулфиторедукујуће клостридије (<i>Clostridium perfringens</i>)	Сулфиторедукујуће клостридије	Сулфиторедукујуће клостридије	Сулфиторедукујуће клостридије
	Ентеровируси ¹	Ентеровируси ³	Ентеровируси ¹
	Бактериофаги ¹	Бактериофаги ³	Патогени микроорганизми према хигијенско-епид. индикацијама
	Цријевне протозое и хелминти и њихови развојни облици	Цријевне протозое ³ и хелминти и њихови развојни облици	
		Феругинозе ²	

¹ Само из површинских вода, према хигијенско-епидемиолошким индикацијама.

² Квалитативно, ако у води има гвожђа и мангана изнад MDK.

³ Из површинских вода, вода издани и карстних врела.

ПРИЛОГ 3.

БИОЛОШКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПО ВРСТАМА ЛАБОРАТОРИЈСКИХ ПРЕГЛЕДА

Основни	Периодични	Нови захвати воде	Хигијенско-епид. индикације*
	биолошки индикатори – алге, зоопланктон и други организми	биолошки индикатори – алге, зоопланктон и други организми	биолошки индикатори – алге, зоопланктон и други организми

* Хигијенско-епидемиолошке индикације ће условити врсту, обим и број анализа.

ПРИЛОГ 4.

ФИЗИЧКИ, ФИЗИЧКО-ХЕМИЈСКИ, ХЕМИЈСКИ И РАДИОЛОШКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПО ВРСТАМА
ЛАБОРАТОРИЈСКОГ ПРЕГЛЕДА

Основни	Периодични	Нови захвати воде ¹	Хигијенско-епид. индикације*
Температура	Температура	Температура	Температура
Боја	Боја	Боја	Боја
Мирис	Мирис	Мирис	Мирис
Мутноћа	Мутноћа	Мутноћа	Мутноћа
pH	pH	pH	pH
Оксидабилност	Оксидабилност	Оксидабилност	Оксидабилност
-	Остатак испарења	Остатак испарења	Остатак испарења
-	Електрична проводљивост	Електрична проводљивост	Електрична проводљивост
Амонијак	Амонијак	Амонијак	Амонијак
Споредни производи дезинфекције	Споредни производи дезинфекције	-	Споредни производи дезинфекције
Слободни резидуални хлор	Слободни резидуални хлор		Слободни резидуални хлор
Хлориди	Хлориди	Хлориди	Хлориди
Нитрити	Нитрити	Нитрити	Нитрити
Нитрати	Нитрати	Нитрати	*
Флуориди ²	Флуориди ²	Флуориди ²	*
Гвожђе ³	Гвожђе	Гвожђе	*
Манган ³	Манган	Манган	*
Електрична проводљивост	Детерџенти ¹ ањонски	Детерџенти и ањонски	Остали показатељи према хигијенско-епидемиолошким индикацијама
	Средства за коагулацију и флокулацију	Олово	*
Специфичне материје које се очекују	-	Сулфати	*
-	-	Алуминијум	*
-	-	Бакар	*
	Дезинфекциона средства и споредни производи дезинфекције	Цијаниди	*
-	-	Цинк	*
-	-	Угљен-диоксид (слободни, везани)	*
-	-	Ортофосфати	*
-	-	Хром (укупни)	*
-	-	Никал	*
		Растворени кисеоник	
-	Специфичне материје које се очекују	Селен	*
-	-	Натријум	*
-	-	Калијум	*
-	-	Калцијум	*
-	-	Магнезијум	*
-	-	Пестициди	*
-	-	Полициклични ароматични угљоводоници RSV, RST	*
-	-	Арсен	*
-	-	Жива	*
-	-	Укупни органски угљеник	*
-	-	Укупна алфа активност	*
-	-	Ароматични угљоводоници	*
-	-	Минерална уља	*
-	-	Уља и масти	*
-	-	Алкалитет	*
-	-	Тврдоћа (укупна)	*
-	-	Укупна бета активност	*
		Трицијум	
-	-	Специфичне материје које се очекују	*

¹ Из површинских вода, вода издани и каретних вода.² У водоводима у којима се флуорише вода.

³ Гвожђе и манган одређују се код водовода који су у претходној години имали више од 5% узорака воде са вриједностима изнад максимално дозвољених концентрација.

⁴ Најмање један преглед на три године или ако се захтијевају хигијенско-епидемиолошке индикације.

* Хигијенско-епидемиолошке индикације ће условити врсту, обим и број анализа.

ПРИЛОГ 5.**БРОЈ ОСНОВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА ВОДЕ У ОДНОСУ НА БРОЈ ЕКВИВАЛЕНТНИХ СТАНОВНИКА**

Број еквивалентних становника (ЕС)	Мјесечни основни	Годишњи периодични	Укупно годишњи основни	Укупно годишњи периодични	Укупно
до 5.000	1	1	11	1	12
5.001–10.000	2	1	23	1	24
10.001–50.000	3	1	35	1	36
50.001–100.000	6	2	70	2	72
100.001–200.000	10	4	116	4	120
200.001–400.000	15	6	174	6	180
више од 400.000	30	12	348	12	360

ПРИЛОГ 6.**БРОЈ ТАЧАКА НА ВОДОВОДНОЈ МРЕЖИ У ОДНОСУ НА БРОЈ ЕКВИВАЛЕНТНИХ СТАНОВНИКА**

Број еквивалентних становника (ЕС)	До 10.000	10.001–50.000	50.001–100.000	100.001–200.000	200.001–400.000	400.001–600.000
Тачке на мрежи	2	5	7	10	12	15

ПРИЛОГ 7.**ГОДИШЊИ БРОЈ ПРЕГЛЕДА ВОДЕ ИЗ АРТЕШКИХ БУНАРА И ДРУГИХ ОБЈЕКТА ЗА ЈАВНО СНАБДИЈЕВАЊЕ СТАНОВНИШТВА ВОДОМ ЗА ПИЋЕ**

Број становника	Основни прегледи		Периодични прегледи		Укупно	
	артешки бунари	остали објекти	артешки бунари	остали објекти	артешки бунари	остали објекти
до 1.000	4	4	2	2	6	6
1.001–5.000	5	6	2	2	7	8

ПРИЛОГ 8.**МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ ХЕМИЈСКИХ САСТОЈАКА КОЈИ МОГУ БИТИ ПРИСУТНИ У СТОНОЈ ВОДИ**

Параметар	Максимално дозвољена концентрација	Напомена
Алуминијум (Al)	0,2 mg/l	
Амонијум (NH ₄ ⁺)	0,5 mg/l	
Антимон (Sb)	5 µg/l	
Арсен (As) укупно	10 µg/l	
Бакар (Cu)	2 mg/l	
Баријум (Ba)	0,7 mg/l	
Цијаниди (CN ⁻)	0,05 mg/l	
Цинк (Zn)	3,0 mg/l	
Флуориди (F ⁻)	1,5 mg/l	
Кадмијум (Cd)	5 µg/l	
Хром (Cr)	0,05 mg/l	
Манган (Mn)	0,05 mg/l	
Никл (Ni)	20 µg/l	
Нитрати (NO ₃ ⁻)	50 mg/l	
Нитрити (NO ₂ ⁻)	0,5 mg/l	1.
Олово (Pb)	10 µg/l	
Селен (Se)	10 µg/l	
Сребро (Ag)	0,01 mg/l	
Ванадијум (V)	0,005 mg/l	
Жељезо (Fe)	0,2 mg/l	
Жива (Hg)	0,001 mg/l	
Анијонски детерџенти	0,2 mg/l	
Феноли	0,001 mg/l	
Фосфати (P)	0,3 mg/l	
Минерална уља	0,01 mg/l	

Пестициди	0,0001 mg/l	2. и 3.
Пестициди – укупно	0,0005 mg/l	2. и 4.
Полициклични ароматични угљоводоници (ПАХ)	0,0001 mg/l	збир концентрација изабраних једињења, 5.
Тетрахлоретен и трихлоретен	0,01 mg/l	збир концентрација наведених параметара
Трихалометани – укупни	0,1 mg/l	збир концентрација изабраних једињења, 6.

Напомена 1: MDK вриједност износи за $(\text{нитрат})/50 + (\text{нитрит})/3 < 1$, гдје заграде означавају концентрацију у mg/l за нитрате (NO_3^-) и нитрите (NO_2^-), при чему гранична вриједност износи 0,10 mg/l у води на изласку из уређаја за прераду воде за пиће.

Напомена 2. Појам пестицид у смислу овог правилника означава: органске инсектициде, органске хербициде, органске фунгициде, органске нематоциде, органске акарициде, органске алгициде, органске родентициде, органске приправке који спречавају настајање слузи (силмициди), сродне производе (између осталог и регулаторе раста), те њихове релевантне метаболите, производе разградње и реакција.

Напомена 3. Гранична вриједност параметра вриједи за сваки појединачни пестицид. За алдрин, диелдрен, хептахлор и хептахлор епоксид гранична вриједност је 0,03 $\mu\text{g/l}$.

Напомена 4. Пестициди – укупни значи збир појединих пестицида квантитативно и квалитативно одређених у поступку праћења.

Напомена 5. Специфична једињења су: бензо(b)флорантен, бензо(b)флорантен, бензо(ghi)перилен и индено(1,2,3-cd)пирен.

Напомена 6. Специфична једињења су: хлороформ, бромоформ, дибромохлорметан и бромодихлорметан.

ПРИЛОГ 9.

МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ ОСТАКА НАКОН ОБРАДЕ СТОНЕ ВОДЕ ВАЗДУХОМ ОБОГАЂЕНИМ ОЗОНОМ

Остатак након обраде	Максимално дозвољене концентрације ($\mu\text{g/l}$)
отопљени озон	50
бромати	3
бромоформи	1

ПРИЛОГ 10.

САСТОЈЦИ ОБУХВАЋЕНИ ИСПИТИВАЊЕМ ХЕМИЈСКОГ САСТАВА ПРИРОДНЕ МИНЕРАЛНЕ ВОДЕ

1. Главни састојци изражени у mg/l

1.1. катјони:

- натријум Na^+ ,
- калијум K^+ ,
- амонијум NH_4^+ ,
- магнезијум Mg^{2+} ,
- калцијум Ca^{2+} ,
- стронцијум Sr^{2+} ,
- жељезо $\text{Fe}^{2+/3+}$,
- литијум Li^+ ,
- манган Mn^{2+} ,
- баријум Ba^{2+} ,

1.2. анјони:

- флуориди F^- ,
- хлориди Cl^- ,
- јодиди I^- ,
- бромиди Br^- ,
- цијаниди CN^- ,
- нитрати NO_3^- ,
- нитрити NO_2^- ,
- сулфати SO_4^{2-} ,
- хидроген фосфат HPO_4^{2-} ,
- хидроген карбонат HCO_3^- .

2. Отопљени гасови: угљен-диоксид (CO_2).

ПРИЛОГ 11.

МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ СУПСТАНАЦИ ПРИРОДНО ПРИСУТНИХ У ПРИРОДНОЈ МИНЕРАЛНОЈ ВОДИ

Супстанца	Вриједност	Мјерна јединица
антимон (Sb)	0,005	mg/l
арсен укупно As	0,01	mg/l
бакар (Cu)	1,0	mg/l
баријум (Ba)	1,0	mg/l
цијаниди CN^-	0,07	mg/l

флуориди F-	5,0	mg/l
кадмијум (Cd)	0,003	mg/l
хром (Cr)	0,05	mg/l
манган (Mn)	0,5	mg/l
никл (Ni)	0,02	mg/l
нитрати NO ₃ -	50,0	mg/l
нитрити NO ₂ -	0,1	mg/l
олово (Pb)	0,01	mg/l
селен (Se)	0,01	mg/l
жива (Hg)	0,001	mg/l

ПРИЛОГ 12.

ОЗНАКЕ ОСОБИНА КОЈЕ СЕ НАВОДЕ НА ДЕКЛАРАЦИЈИ ПРИРОДНИХ МИНЕРАЛНИХ И ПРИРОДНИХ ИЗВОРСКИХ ВОДА И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО КОРИШЋЕЊЕ

Ознаке особина	Услови
низак садржај минерала	садржај минералних соли израчунат као фиксни резидуум не већи од 500 mg/l
врло низак садржај минерала	садржај минералних соли израчунат као фиксни резидуум не већи од 50 mg/l
богата минералним солима	садржај минералних соли израчунат као фиксни резидуум не већи од 1500 mg/l
садржи бикарбонат	садржи више од 600 mg/l бикарбоната
садржи сулфат	садржи више од 200 mg/l сулфата
садржи хлорид	садржи више од 200 mg/l хлорида
садржи калцијум	садржи више од 150 mg/l калцијума
садржи магнезијум	садржи више од 50 mg/l магнезијума
садржи флуорид	садржи више од 1 mg/l флуорида
садржи жељезо	садржи више од 1 mg/l двовалентног жељеза
садржи натријум	садржи више од 200 mg/l натријума
погодна за припрему хране за дојенчад	-
погодна за дијету са малом количином натријума	садржи мање од 20 mg/l натријума
може имати лаксативан ефект	-
може имати диуретичан ефект	-

ПРИЛОГ 13.

МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ СУПСТАНЦИ ПРИРОДНО ПРИСУТНИХ У ПРИРОДНОЈ ИЗВОРСКОЈ ВОДИ

Супстанца	Највећа допуштена концентрација	Мјерна јединица	Напомена
акриламид	0,10	µg/l	1.
алуминијум (Al)	0,2	mg/l	
амонијум (NH ₄ ⁺)	0,50	mg/l	2.
антимон (Sb)	0,005	mg/l	
арсен (As)	0,01 (укупно)	mg/l	
бакар (Cu)	2	mg/l	
бензен	1,0	µg/l	
бензо(а)пирен	0,01	µg/l	
бор (Br)	1	mg/l	
бромат	10,0	µg/l	
цијаниди (Cn-)	50,0	µg/l	
1,2-дихлороетан	3,0	µg/l	
епихлорхидрин	0,10	µg/l	1.
флуориди (F)	1,5	mg/l	
кадмијум (Cd)	0,005	mg/l	
хлориди (Cl-)	250,0	mg/l	10.
концентрација водоникових јона	6,5-9,5		10. и 11.
хром (Cr)	0,05	mg/l	
манган (Mn)	50,0	µg/l	
натријум (Na)	200,0	mg/l	
никл (Ni)	0,02	mg/l	
нитрати (NO ₃ ⁻)	50,0	mg/l	4.
нитрити (NO ₂ ⁻)	0,5	mg/l	4.

олово (Pb)	0,01	mg/l	3.
РАН	0,10	µg/l	збир концентрација специфичних једињења; 8.
пестициди појединачни/укупни	0,1/0,5	µg/l	5. и 6. / 5. и 7.
селен (Se)	0,01	mg/l	
сулфати (SO ₄)	250,0	mg/l	10.
укупни тетрахлоретен и трихлоретен	10,0	µg/l	збир концентрација специфичних једињења
ТНМ – укупни	100,0	µg/l	збир концентрација специфичних једињења 9.
ТОС (С)	без неуобичајених промјена	mg/l	12.
винил-хлорид	0,50	µg/l	1.
жељезо (Fe)	200,0	µg/l	
жива (Hg)	0,001	mg/l	

Напомена 1: Вриједност параметара који се односе на концентрацију резидуалног мономера у води израчунатог према спецификацијама максималног отпуштања из одговарајућег полимера у контакту са водом.

Напомена 2. Допуштена је вриједност амонијума изнад 0,5 mg/l ако се докаже да је амонијум геолошког поријекла.

Напомена 3. Потребно је осигурати предузимање свих одговарајућих мјера ради што већег смањења концентрације олова у природној изворској води током периода који је потребан за усаглашавање са вриједностима параметра.

Напомена 4. Морају се осигурати такви услови да (нитрати)/50 + (нитрит)/3 < 1, гдје загаде означавају концентрације у mg/l за нитрате (NO₃-) и нитрите (NO₂-).

Напомена 5. Појам пестицид у смислу овог правилника означава: органске инсектициде, органске хербициде, органске фунгициде, органске нематоциде, органске акарициде, органске алгициде, органске родентициде, органске приправке који спречавају настајање слузи (силмициди), сродне производе (између осталог и регулаторе раста), те њихове релевантне метаболите, производе разградње и реакција.

Напомена 6. Гранична вриједност параметра има посебну вриједност за сваки појединачни пестицид. За алдрин, диелдрен, хептахлор и хептахлор епоксид гранична вриједност је 0,030 µg/l.

Напомена 7. Пестициди - укупни значи збир појединих пестицида квантитативно одређених у поступку праћења.

Напомена 8. Специфична једињења су: бензо(б)флорантен, бензо(к)флорантен, бензо(ghi)перилен и индено(1,2,3-сd)пирен.

Напомена 9. Специфична једињења су: хлороформ, бромоформ, дибромохлорметан и бромодихлорметан.

Напомена 10. Вода не смије бити агресивна.

Напомена 11. За природну изворску воду која није газирана најмања вриједност може бити смањена на 4,5.

Напомена 12. Овај параметар није потребно мјерити код опскрбљивања водом која је мања од 10.000 m³/дан.

ПРИЛОГ 14.

СУПСТАНЦЕ ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ВОДЕ

1. Супстанце за пречишћавање воде које се користе као раствори или гасови

Назив супстанце	CAS бр. (Chemical Abstracts Service Registry Number)	EINECS бр. (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances)	Намјена	Захтјеви чистоће	Дозвољена количина	Максимална концентрација у пречишћеној води*	Релевантни производи реакције	Напомене
Aluminium Chloride ¹⁾ (алуминијум-хлорид)	7446-70-0	231-208-1	Коагулација, флокулација	BAS EN 881 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбежни и технолошки недјелотворни остаци		
Aluminium Chlorhydrate (алуминијум-хлор-хидрат) ¹⁾	1327-41-9, 14215-15-7	215-477-2, 238-071-7	Коагулација, флокулација	BAS EN 881 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбежни и технолошки недјелотворни остаци		
Aluminium chloride hydroxide sulfate (monomere) (алуминијум-хлорид-хидроксид-сулфат) (мономер) ¹⁾	39290-78-3	254-400-7	Коагулација, флокулација	BAS EN 881 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбежни и технолошки недјелотворни остаци		
Aluminium potassium disulfate (алуминијум-сулфат) ¹⁾	10043-01-3, 16828-11-8, 7784-31-8, 16828-12-9, 17927-65-0	233-135-0	Коагулација, флокулација	BAS EN 878 Таб. 5: без гвожђа и Таб. 6: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбежни и технолошки недјелотворни остаци		CAS бројеви 16828-12-9 и 17927-65-0 нису наведени у BAS EN 878

Анјонски и нејонски полиакриламиди ¹⁾	нпр. 25085-02-3, 9003-05-8, 9003-04-7	Не постоји	Коагулација	BAS EN 1407 макс. 200 mg/kg акриламида (мономера). Без активних катјонских група.	0,5 mg/l	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		Гранична вриједност за мономерни акриламид сматра се да није прекорачена уколико се не додаје више од дозвољене количине од 0,5 mg/l производа.
Calcium dichloride (калцијум-хлорид)	10043-52-4, 10035-04-8	233-140-8	Подешавање садржаја калцијума; регенерација сорбената за уклањање никла	DIN 19626 Таб. 4	200 mg/l CaCl ₂			
Calcium dihydroxide (калцијум-хидроксид)	1305-62-0	215-137-3	Подешавање рН вриједности садржаја соли, калцијума и алкалитета; регенерација сорбената за уклањање никла	DIN 12518 Таб. 2 и 3: Квалитет А и Таб. 4: тип 1	100 mg/l Ca(OH) ₂			Код омекшавања у комбинацији са флокулацијом додаје се макс. 350 mg/l **
Oxocalcium (калцијум оксид)	1305-78-8	215-138-9	Подешавање рН вриједности садржаја соли, калцијума и алкалитета	DIN 12518 Таб. 2 и 3: Тип 1 и Таб. 4: Тип А	100 mg/l CaO			Код омекшавања у комбинацији са флокулацијом додаје се макс. 350 mg/l **
Dipotassium hydrogen phosphate (дикалијум-хидроген фосфат)	7758-11-4	231-834-5	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1202 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Disodium dihydrogen pyrophosphate (динатријум-дихидроген-пирофосфат)	7758-16-9	231-835-0	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1205 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Disodium hydrogen orthophosphate (динатријум-хидроген-ортофосфат)	7558-79-4	231-448-7	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1199 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Iron (II) sulfate (гвожђе(II)-сулфат) 1)	7720-78-7, 7782-63-0	231-753-5	Коагулација, флокулација	BAS EN 889 Таб. 1 квалитет 1 и Таб. 2: тип 1	6 mg/l Fe	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		
Iron (III) chloride (гвожђе(III)-хлорид) 1)	7705-08-0, 10025-77-1	231-729-4	Коагулација, флокулација	BAS EN 888 Таб. 3 квалитет 1 и Таб. 4 тип 1 Хром макс. 100 mg/kg Fe III никл макс. 100 mg/kg Fe III	12 mg/l Fe			Уколико због ванредних околности дође до промјене квалитета сирове воде, краткорочно се може повећати максимална дозвољена количина, под условом да се тим не изазову негативне посљедице по здравље људи које су неприхватљиве или се могу избјећи и да се циљ прераде воде не може постићи на други начин.
Iron (III) chloride sulfate (гвожђе(III)-хлорид-сулфат) ¹⁾	12410-14-9	235-649-0	Коагулација, флокулација	BAS EN 891 Таб. 1 квалитет 1 и Таб. 2 тип 1	6 mg/l Fe	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		

Iron (III) sulfate (гвожђе(III)-сулфат)1)	10028-22-5	233-072-9	Коагулација, флокулација	BAS EN 890 Таб. 2 квалитет 1 и Таб. 3 тип 1	6 mg/l Fe	Технички неизбежни и технолошки недјелотворни остаци		
Acetic acid (сирћетна киселина)	64-19-7	200-580-7	Биолошко смањивање нитрата	BAS EN 13194 Таб. 2 и Таб. 3		Технички неизбежни и технолошки и микробиолошки недјелотворни остаци		Након завршетка процеса прераде обезбиједити аеробно стање у води. EINECS бр. није у складу са DIN- EN 13194.
Ethyl alcohol (етанол)	64-17-5	200-57-86	Биолошко смањивање нитрата	BAS EN 13176 Таб. 2	50 mg/l C ₂ H ₅ OH	Технички неизбежни и технолошки и микробиолошки недјелотворни остаци		
Хелијум	7440-59-7	231-168-5	Проналажење рупа у мрежи	≤ 99,999 % O ₂ ≤ 2 ppm N ₂ ≤ 3 ppm H ₂ O ≤ 3 ppm KW ≤ 0,2 ppm				
Potassium permanganate (калијум-перманганат)	7722-64-7	231-760-3	Оксидација	BAS EN 12672 Таб. 2	10 mg/l KMnO ₄			EINECS бр. није у складу са BAS EN 12672
Potassium hydrogen peroxymonosulfate (калијум-перокси- муносулфат) [Potassium Monopersulfate (2 KHSO ₅ , KHSO ₄ , K ₂ SO ₄)]	70693-62-8	274-778-7	Оксидација, добивање хлор-диоксида	BAS EN 12678 Таб. 1 тип 1	5,5 mg/l, рачунато као H ₂ O ₂	0,1 mg/l, рачу- нато као H ₂ O ₂		
Potassium triphosphate (калијум-триполи- фосфат)	13845-36-8	237-574-9	Спречавање корозије, спречавање таложња каменца код децентралине примјене	BAS EN 1211 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Carbon dioxide (угљен-диоксид)	124-38-9	204-696-9	Подешавање рН вриједности садржаја соли, калцијума и алкалитета; регенерација сорбената	BAS EN 936: Производ мора имати мин. чистоћу од 99,7% запремине CO ₂ . Угљен-диоксид мора бити без уља и фенола који могу утицати на укус воде.				рН вриједност одлазне воде за пиће мора бити између ≥ 6,5 и ≤ 9,5.
Potassium dihydrogen phosphate (калијум- дихидрогенфосфат)	7778-77-0	231-449-2	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1201 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Sodium dihydrogen monophosphate (натријум-дихидроген- мофосфат) (натријум- дихидроген-ортофосфат)	7558-80-7	231-449-2	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1198 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Sodium aluminate (натријум-алуминат)	11138-49-1	234-391-6	Коагулација	BAS EN 882 Таб. 2 и Таб. 3: тип 1	2,85 mg/l Al	Технички неизбежни и технолошки недјелотворни остаци		

Sodium carbonate (натријум-хлорид)	497-19-8	207-838-8	Подешавање рН вриједности, садржаја соли и алкалитета; регенерација сорбената	BAS EN 897 Таб. 1 и 2	250 mg/l Na ₂ CO ₃				
Sodium chloride (натријум-хлорид)	7647-14-5	231-598-3	Добијање хлора путем електролизе (електро-хлоризација) регенерација сорбената за децентрално омекшавање и уклањање уранијума	BAS EN 14805 Таб. 3: тип 1 BAS EN 973 Таб. 1: тип А и Таб. 3					
Sodium chlorite (натријум-хлорит)	7758-19-2	231-836-6	Добијање хлор-диоксида	BAS EN 938 Таб. 5, Таб. 6: тип 1					
Sodium disulfite (натријум-дисулфит)	7681-57-4	231-673-0	Редукција	BAS EN 12121 Таб. 1 Укупни масени удио натријум-дисулфита (sodium disulfite) и натријум-хлорида (sodium chloride) не смије бити већи од 5% (m-m).	5 mg/l SO ₃ ²⁻	2 mg/l SO ₃ ²⁻			
Monosodium hydrogen carbonate (натријум-хидрогенкарбонат)	144-55-8	205-633-8	Подешавање рН вриједности, садржаја соли и алкалитета; регенерација сорбената	BAS EN 898 Таб. 1 и 2	250 mg/l NaHCO ₃	2 mg/l SO ₃ ²⁻			EINECS бр. није у складу са BAS EN 12120
Sodium hydrogen sulfite (натријум хидроген-сулфит)	7631-90-5	231-548-0	Редукција	BAS EN 12120 Таб. 1 Укупни масени удио натријум-дисулфита (sodium disulfite) и натријум-хлорида (sodium chloride) не смије бити већи од 5% трговачког производа, тј. раствора са масеним удјелом NaHSO ₃ од 40%.	5 mg/l SO ₃ ²⁻				
Sodium hydroxide (натријум-хидроксид)	1310-73-2	215-185-5	Подешавање рН вриједности, садржаја соли и алкалитета; регенерација сорбената	BAS EN 896 Таб. 1 и Таб 2: тип 1	100 mg/l NaOH				
Sodium permanganate (натријум-перманганат)	10101-50-5	233-251-1	Оксидација	BAS EN 15482	7,5 mg/l MnO ₄				
Sodium peroxodisulfate (натријум-пероксодисулфат)	7775-27-1	231-892-1	Оксидација, добијање хлор-диоксида	BAS EN 12926 Таб. 1: тип 1	7,0 mg/l рачунато као H ₂ O ₂	0,1 mg/l рачунато као H ₂ O ₂			

Sodium polyphosphate (натријум-поли-фосфат)	68915-31-1	272-808-3	Спречавање корозије, спречавање таложења каменца код децентралне примјене, спречавање стварања наслага на мембранама	BAS EN 1212 Таб. 1 и 2 BAS EN 15041	2,2 mg/l P			
Sodium silicate (натријум-силикат)	1344-09-8	215-687-4	Спречавање корозије	BAS EN 1209 Таб. 1	15 mg/l SiO ₂			Промјена само у комбинацији са овдје наведеним фосфатима, натријум-хидроксидом, натријум-карбонатом или натријум-хидроген-карбонатом
Sodium sulfite (натријум-сулфит)	7757-83-7	231-821-4	Редукција	BAS EN 12124 Таб. 1 Масени удио натријум-сулфата у производу не смије бити већи од 5%. Масени удио гвожђа у производу не смије бити већи од 25 mg-kg.	5 mg/l SO ₃ ²⁻	2 mg/l SO ₃ ²⁻		
Sodium thiosulfate (натријум-тиосулфат)	7772-98-7 10102-17-7	231-867-5	Редукција	BAS EN 12125 Таб. 1 Масени удио натријум-сулфата у производу не смије бити већи од 5%.	7 mg/l S ₂ O ₃ ²⁻	3 mg/l S ₂ O ₃ ²⁻		
Sodium tripolyphosphate (натријум-триполифосафат)	7758-29-4	231-838-7	Спречавање корозије, спречавање таложења каменца код децентралне примјене, спречавање стварања наслага на мембранама	BAS EN 1210 Таб. 1 и 2	2,2 mg/l P			
Озон	10028-15-6	233-069-2	Оксидација, дезинфекција	BAS EN 1278 Aneks A.3.2	10 mg/l O ₃	0,05 mg/l O ₃	Трихелогенметан, бромат	Види дио 3. овог прилога
Phosphoric acid (фосфорна киселина)	7664-38-2	231-633-2	Биолошко смањивање нитрата	BAS EN 974 Таб. 1	5 mg/l P	Технички неизбежни и технолошки и микробиолошки недјелотворни остаци		Након завршетка процеса прераде обезбиједити аеробно стање у води.
Phosphonic acid (фосфонска киселина)	6419-19-8 22042-96-2 32545-75-8 2809-21-4 15827-60-8 1429-50-1 5995-42-6 37971-36-1 23605-74-5	229-146-5 244-751-4 251-094-7 220-552-8 239-931-4 215-851-5 227-833-4 253-733-5 245-781-0	Спречавање таложења каменца на мембранама	BAS EN 15040				

Polyaluminium chloride hydroxyde (полиалуминијум-хлорид-хидроксид)	1327-41-9 12042-91-0 10284-64-7	215-477-2 234-993-1 233-632-2	Коагулација, флокулација	BAS EN 883 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		
Polyaluminium chloride hydroxyde sulfate (полиалуминијум-хлорид-хидроксид-сулфат)	39290-78-3	254-400-7	Коагулација, флокулација	BAS EN 883 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		
Polyaluminium chloride hydroxyde silicate (полиалуминијум-хлорид-хидроксид-силикат)	94894-80-1		Коагулација, флокулација	BAS EN 885 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		
Polyaluminium hydroxyde silicate sulfate (полиалуминијум-хидроксид-силикат-сулфат)	131148-05-5		Коагулација, флокулација	BAS EN 885 Таб. 1: тип 1	9 mg/l Al	Технички неизбјежни и технолошки недјелотворни остаци		
Polycarboxilic acids (поликарбоксилне киселине)	9003-01-4 9003-06-9 29132-58-9		Спречавање таложења каменца на мембранама	BAS EN 15039				
Hydrochloric acid (хлороводонична киселина)	7647-01-0	231-595-7	Подешавање pH вриједности, садржаја соли и алкалитета; регенерација сорбанета добијање хлор-диоксида	BAS EN 939 Таб. 4 и Таб. 5: тип 1	250 mg/l HCl			Обратити пажњу на граничну вриједност за хлорид (концентрација у сировој води + додата количина).
Кисеоник	7782-44-7	231-956-9	Оксидација, аерација	BAS EN 12876 Садржај угљеничног хидрогена (према индексу метана) мора бити мањи од 50 ppm (V/V).				Не више од за- сићености O ₂ .
Сребро Сребро хлорид	7440-22-4 7783-90-6	231-131-3 232-033-3	Конзервир- сање воде у колекто- рима малих постројења само у изузетним случајевима и не за систематску употребу	Према BAS EN 15030 Таб. 1 и 2	0,1 mg/l Ag	0,08 mg/l Ag		Док је дозвољена примјена прои- звода од сребра, важе прописи о хемикалијама (прописи о био- цидима).
Sulfur dioxide (сумпор-доксида)	7446-09-5	231-195-2	Редукација	BAS EN 1019 Таб. 1	5 mg/l SO ₃ ²⁻	2 mg/l SO ₃ ²⁻		
Sulphuric acid (сумпорна киселина)	7664-93-9	231-639-5	Подешавање pH вриједности садржаја соли и алкалитета; регенерација сорбената	BAS EN 899 Таб. 1	240 mg/l H ₂ SO ₄			Обратити пажњу на граничну вриједност за хлорид (концентрација у сировој води + додата количина).
Tetrapotassium pyrophosphate (тетракалијум-пирофосфат)	7320-34-5	230-785-7	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1207 Таб. 1 i 2	2,2 mg/l P			
Tetrasodium orthophosphate (тетранатријум-пирофосфат)	7722-88-5	231-767-1	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1207 Таб. 1 i 2	2,2 mg/l P			

Tripotassium orthophosphate (трикалијум-ортофосфат)	7778-53-2	231-907-1	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1207 Таб. 1 i 2	2,2 mg/l P			
Trisodium orthophosphate (тринатријум-ортофосфат)	7601-54-9 10101-89-0	231-509-8	Спречавање корозије, биолошко смањивање нитрата	BAS EN 1207 Таб. 1 i 2	2,2 mg/l P			
Хидроген	1333-74-0	215-605-7	Биолошко смањивање нитрата	Чистоћа $\geq 99,999$ Vol.-% споредни састојци (vpm): ≤ 2 O ₂ ≤ 3 N ₂ ≤ 5 H ₂ O $\leq 0,5$ CnHm.				Након завршетка процеса прераде обезбиједити аеробно стање у води.
Hydrogen peroxide (хидроген-пероксид)	7722-84-1	231-765-0	Оксидација	BAS EN 902 Таб. 7: тип 1	17 mg/l H ₂ O ₂	0,1 mg/l H ₂ O ₂		

* Укључујући садржај супстанци прије прераде и у осталим фазама прераде.

** Уколико је у појединим случајевима из техничких разлога, нпр. због квалитета воде неопходно повећати максималну количину средства за повећање тврдоће, обавезно је претходно доставити Министарству здравља и социјалне заштите неопходну документацију о средству.

¹⁾ Уколико је у појединим случајевима из техничких разлога, нпр. због квалитета сирове воде, неопходно повећати максималну количину средства за коагулацију, односно помоћног средства за коагулацију у појединим погонима за прераду воде, обавезно је претходно доставити Министарству здравља и социјалне заштите неопходну документацију о средству.

2. Супстанце за пречишћавање воде које се користе као чврсте супстанце

Назив супстанце	CAS бр. (Chemical Abstracts Service Registry Number)	EINECS бр. (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances)	Намјена	Захтјеви чистоће	Дозвољена количина	Максимална концентрација у прочишћеној води*	Релевантни производи реакције	Напомене
Зрнасти активни угаљ	7440-44-0	231-153-3	Адсорпција, уклањање хлора и озона, биолошка филтрација, уклањање честица	BAS EN 12915-1 Таб. 1 и 2				
Активни угаљ у праху	7440-44-0	231-153-3	Адсорпција	BAS EN 12903 Таб. 1 и 2				
Зрнаста активирана глина (алуминијум-оксид)	1344-28-1	215-691-6	Адсорпција, измјена јона, уклањање флуорида	BAS EN 13753				
Експандирани алуминосиликат (експандирана глина)			Уклањање честица, биолошка филтрација	BAS EN 12905				
Природни неекспандирани алуминосиликати			Уклањање честица	BAS EN 15795				
Антрацит			Уклањање честица, уклањање хлора и озона	BAS EN 12909 Таб. 1				
Бетонит	1302-78-9	215-108-5	Уклањање честица	BAS EN 13754 Таб. 1				
Пловућац (Bims)			Уклањање честица	BAS EN 12906				

Calcium carbonate (калцијум-карбонат), чврсти	471-34-1 1317-65-3	207-439-9 215-279-6	Уклањање честица, подешавање Ph вриједности, садржаја соли, калцијума и алкалитета; уклањање гвожђа и мангана	BAS EN 1018 Таб. 2 Класа 1 и Таб. 3 Тип 1 и исправка 1 текста BAS EN 1018	100 mg/l CaCO ₃			Код омекшавања у комбинацији са флокулацијом додаје се макс. 350 mg/l **. CAS број и EINECS број нису у складу са стандардом BAS EN 1018.
Дјелимично жарени доломит	калцијум-карбонат 471-34-1, 1317-65-3 магнезијум-оксид 1309-48-4	калцијум-карбонат 207-439-9, 215-279-6 магнезијум-оксид 215-171-9	Уклањање честица, подешавање Ph вриједности, садржаја калцијума; алкалитета; уклањање жељеза и мангана	BAS EN 1017 Таб. 2 и Таб. 3 тип 1	100 mg/l CaCO ₃			CAS број и EINECS број за калцијум карбонат нису у складу са стандардом BAS EN 1017.
Iron (III) hydrokside oxide (гвожђе(III)-хидроксид-оксид)	20344-49-4	243-746-4	Адсорпција, уклањање арсена	BAS EN 15029 арсен < 70 mg/kg TS				
Зрнаста активна глина обложена жељезом (Iron-coated granular activated alumina)	Активна глина: 1344-28-1 Iron (III) sulfate (гвожђе (III)-сулфат): 100028-22-5	Активна глина: 215-691-6 гвожђе(III) сулфат: 233-072-9	Адсорпција, филтрација, уклањање арсена	BAS EN 14369				
Гранат			Уклањање честица, брзо уклањање карбоната	BAS EN 12910				
Дијатомејска земља (Kieselgur)	61790-53-2, 91053-39-3, 68855-54-9	293-303-4	Филтрација наплавним филтерима	BAS EN 129 13 Таб. 1				CAS број 91053-39-3 није у складу са BAS EN 129 13.
Магнезијум, чврсти	7439-95-4	231-104-6	Катодна заштита од корозије	DIN 4753-6 BAS EN 12438				Магнезијум као анода у зони топле воде.
Манган-диоксид	1313-13-9	215-202-6	Уклањање мангана	BAS EN 13752				Дозвољена је примјена производа са масеним удјелом манган-диоксида већим од 78%.
Манганизовани зелени пијесак	глауконит 90387-66-9; манган диоксид: 1313-13-9	глауконит 291-341-6 манган-диоксид: 215-202-6	Уклањање гвожђа и мангана, уклањање сумпор-водоника	BAS EN 12911 Таб. 1				Зеолит обложен слојем манган-оксида (глауконит). Није дозвољено повећање концентрације мангана у испусној води иза филтера.
Манган-доксид кречњак обложен манган-диоксидом	калцијум карбонат: 471-34-1, манган-диоксид: 1313-13-9	калцијум карбонат: 207-439-9, манган-диоксид: 215-202-6	Уклањање честица, уклањање гвожђа и мангана, уклањање сумпор-водоника	BAS EN 14368				Није дозвољено повећање концентрације мангана у испусној води иза филтера.
Перлит у праху			Филтрација наплавним филтерима	BAS EN 12914 Таб. 1				

Кварцни пијесак и кварцни шљунак (силицијум-оксид)			Уклањање честица, седиментација, уклањање гвожђа и мангана, биолошка филтрација, брзо уклањање карбоната	BAS EN 12904 Таб. 1, тип 1 и 2				
Pyrolyzed coal material (пирилизирани угљенички материјал)			Уклањање честица	BAS EN 12907 Таб. 1 и 2				
Сирћетне киселине: Acetic acid, 2-chloro-, reaction products with aminomethylateddivinylbenzene-ethenylethylbenzene-styrene polymer	135620-93-8		Уклањање никла	Општеприхваћена правила технике				Европски стандард у припреми.
Tertiary amine-modified acrylic copolymer			Уклањање уранијума	Општеприхваћена правила технике				Европски стандард у припреми.
Styrene-Divinylbenzene Copolymer with trialkyl ammonium groups			Уклањање уранијума	Општеприхваћена правила технике				Европски стандард у припреми.

* Укључујући садржај супстанци прије прераде и у осталим фазама прераде.

** Уколико је у појединим случајевима из техничких разлога, на примјер због квалитета воде, неопходно повећати максималну количину средства за повећање тврдоће, обавезно је претходно доставити Министарству здравља и социјалне заштите неопходну документацију о средству.

3. Супстанце које се користе за дезинфекцију воде

Назив супстанце	CAS бр. (Chemical Abstracts Service Registry Number)	EINECS бр. (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances)	Намјена	Захтјеви чистоће	Дозвољена количина	Зона дозв. концентрације у пречишћеној води	Релевантни производи реакције	Напомене
Calcium hypochlorite (калцијум-хипохлорит)	7778-54-3	231-908-7	Дезинфекција	BAS EN 900 Таб. 1: Тип 1	1,2 mg/l слободног Cl ₂	макс. 0,3 mg/l слободног Cl ₂ мин. 0,1 mg/l слободног Cl ₂	трихалогенметан, бромат	Додавање до 6 mg/l слободног Cl ₂ и слободан Cl ₂ до 0,6 mg/l у пречишћеној води (након прераде) толерише се уколико се дезинфекција не може гарантовати на други начин или је повремено отежана због амонијума.
Хлор	7782-50-5	231-959-5	Дезинфекција, добијање хлордиоксида	BAS EN 937 Таб. 1 Код производње хлора примјеном амалгана: садржај Hg макс. 0,1 mg/kg Cl ₂	1,2 mg/l слободног Cl ₂	Макс. 0,3 mg/l слободног Cl ₂ мин. 0,1 mg/l слободног Cl ₂	трихалогенметан	Додавање до 6 mg/l слободног Cl ₂ и слободан Cl ₂ до 0,6 mg/l у пречишћеној води (након прераде) толерише се уколико се дезинфекција не може гарантовати на други начин или је повремено отежана због амонијума.

Хлор-диоксид	10049-04-4	233-162-8	Дезинфекција		0,4 mg/l ClO ₂	макс. 0,2 mg/l ClO ₂ мин. 0,05 mg/l ClO ₂	хлорит	Макс. вриједност за хлорит од 0,2 mg/l ClO ₂ не смије да се прекорачи након завршеног процеса прераде. Гранична вриједност за хлорит није прекорачена уколико се не додаје више од 0,2 mg/l хлор-диоксида. Узети у обзир могућност стварања хлората.
Sodium hypochlorite (натријум-хипохлорит)	7681-52-9	231-688-3	Дезинфекција	BAS EN 901 Таб. 1: тип 1 Гранична вриједност за онечишћење хлоратом (NaClO ₃): < 5,4 % (m/m) активног хлора	1,2 mg/l слободног O ₂	Макс. 0,3 mg/l слободног Cl ₂ мин. 0,1 mg/l слободног Cl ₂	трихалогенметан, бромат	Додавање до 6 mg/l слободног Cl ₂ и слободан Cl ₂ до 0,6 mg/l у пречишћеној води (након прераде) толерише се уколико се дезинфекција не може гарантовати на други начин или је повремено отежана због амонијума.
Озон	10028-15-6	233-069-2	Дезинфекција, оксидација	BAS EN 1278 Анекс А 3.2	10 mg/l O ₃	≤ 0,05 mg/l O ₃	трихалогенметан, бромат	Види дио 1. овог прилога.

* Укључујући садржај супстанци прије прераде и у осталим фазама прераде.

ПРИЛОГ 15.

ПОСТУПЦИ ДЕЗИНФЕКЦИЈЕ ВОДЕ

Поступци дезинфекције воде	Намјена	Мин. дужина дјеловања	Захтјеви за поступак	Напомене
UV зрачење (240 nm до 290 nm)	Дезинфекција	Зависно од постројења	Дозвољени су искључиво UV стерилизатори за које је доказана минимална ефикасност дезинфекције и који имају атест за употребу.	Овај поступак дезинфекције није примјенив за одржавање способности дезинфекције у водоводној мрежи.
Дозирање раствора гасног хлора	Дезинфекција		Употреба проширених вакуумских система за гасно хлорисање.	У случају употребе система за гасно хлорисање изван погона за прераду воде, потребно је обратити пажњу на граничну вриједност за трихалогенметане (ТНМ) код крајњег потрошача.
Дозирање раствора натријума и калцијум-хипохлорита	Дезинфекција			У случају примјене поступка изван погона за прераду воде, потребно је обратити пажњу на граничну вриједност за трихалогенметане (ТНМ) код крајњег потрошача.
Добијање хлора електролизом и дозирање хлора у постројењу за прераду воде	Дезинфекција			У случају примјене поступка изван погона за прераду воде, потребно је обратити пажњу на граничну вриједност за трихалогенметане (ТНМ) код крајњег потрошача.
Дозирање раствора хлордиоксида добијеног у постројењу за прераду воде	Дезинфекција			

Добијање и дозирање озона и раствора озона у постројењу за прераду воде	Дезинфекција и оксидација			У случају примјене поступка изван погона за прераду воде, потребно је обратити пажњу на граничну вриједност за трихалогенметане (ТНМ) код крајњег потрошача. Овај поступак дезинфекције није примјенив за одржавање способности дезинфекције у водоводној мрежи.
---	---------------------------	--	--	--

¹⁾ Код примјене поступка за дезинфекцију површинске воде или воде условљене површинским водама обратити пажњу да се честице уклоне у највећој могућој мјери прије дезинфекције, при чему је циљ постићи показатеље мутноће након процеса уклањања честица између 0,1–0,2 FNU или испод тога.

1574

На основу члана 24. став 5. Закона о апотекарској дјелатности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 119/08, 1/12 и 33/14) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар здравља и социјалне заштите д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ПРАВИЛНИКА О УСЛОВИМА ПРОПИСИВАЊА И ИЗДАВАЊА ЛИЈЕКА

Члан 1.

У Правилнику о условима прописивања и издавања лијека (“Службени гласник Републике Српске”, број 116/12) у члану 6. у ставу 4. тачка б) мијења се и гласи:

“б) код хроничног обољења или стања због дуготрајне употребе прописује се доза потребна за лијечење до 90 дана.”

У ставу 7. ријеч: “седам” замјењује се бројем: “15”, а послјеги става 7. додаје се нови став 8, који гласи:

“(8) Приликом прописивања терапије доктор је дужан да упозори пацијента о значају рецепта као јавне исправе и начину преузимања лијека у апотеци.”

Члан 2.

Члан 7. брише се.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 11/07-020-35/17
31. августа 2017. године
Бањалука

Министар,
Др Драган Богданић, с.р.

1575

На основу члана 55. став 4. Закона о социјалној заштити (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 37/12 и 90/16) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар здравља и социјалне заштите, 15. августа 2017. године, д о н о с и

У П У Т С Т В О

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ САВЈЕТОВАЊА

1. Овим упутством утврђује се начин остваривања савјетовања.

2. Савјетовање се спроводи на начин да стручни радник сачини индивидуални план рада са корисником.

3. Савјетовање може бити:

- 1) индивидуално савјетовање,
- 2) савјетовање пара,
- 3) породично савјетовање,
- 4) групно савјетовање.

4. Дужина трајања савјетовања из тачке 3. овог упутства је од 30 до 60 минута.

5. Укупан процес савјетовања траје најдуже четири савјетовања.

6. Индивидуални план савјетовања садржи план активности с циљем рјешавања насталих проблема корисника.

7. Индивидуални план савјетовања са корисником садржи: идентификовани проблем, општи циљ, задатке, активности, услуге, мјере, очекиване исходе, носиоце активности, временски оквир, рок за преиспитивање индивидуалног плана савјетовања и друге напомене важне за његову реализацију, податке о лицу које је пружио савјетовање и кориснику.

8. Образац индивидуалног плана рада са корисником налази се у Прилогу овог упутства, који чини његов саставни дио.

9. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 11/05-052-46/17
15. августа 2017. године
Бања Лука

Министар,
Др Драган Богданић, с.р.

ПРИЛОГ

Индивидуални план рада савјетовања са корисником

Општи циљ:			
Очекивани исходи:	Задатак/активност/услуга/мјера:	Носилац активности:	Временски оквир:
1)	1.1.		
	1.2.		
	1.3.		
	1.4.		
	1.5.		
Напомене (уписати рок за преиспитивање индивидуалног плана рада и друге напомене важне за његову реализацију):			

Подаци о пружаоцу услуга и кориснику савјетовања

Пружалац услуга, име, презиме и занимање	Корисник савјетовања, име и презиме

Потпис пружаоца услуга

Потпис корисника савјетовања

1576

На основу члана 79. Закона о дјечијој заштити Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/02, 17/08 и 1/09), министар здравља и социјалне заштите доноси

ПРОГРАМ**АКТИВНОСТИ ЗА ВРИЈЕМЕ ТРАЈАЊА "ДЈЕЧИЈЕ НЕДЕЉЕ" У РЕПУБЛИЦИ СРПској У 2017. ГОДИНИ**

У првој недељи мјесеца октобра обиљежава се "Дјечија недеља", у којој се организују разне манифестације посвећене дјец, породици и породичном окружењу, као и подизању свијести родитеља, локалне заједнице и друштва о њиховом значају.

Активности предвиђене програмом реализоваће се на нивоу Републике Српске у циљу побољшања друштвеног положаја дјец и омладине са сметњама у развоју, промоције једнаких могућности и спровођења активности на равноправном учешћу, без обзира на способности, пол, социјално и национално поријекло, вјерску и етничку припадност и културни идентитет у свим областима живота.

Манифестација "Дјечија недеља" одржаваће се у периоду од 2.10. до 8.10.2017. године, под заједничким слоганом:

"ДЈЕЧИЈИ СВИЈЕТ - МОЈ СВИЈЕТ"

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У "ДЈЕЧИЈОЈ НЕДЕЉИ"**Активности****Централна манифестација**

У сриједу, 4.10.2017. године, у Административном центру Владе Републике Српске, Бања Лука, одржаваће се централна манифестација "Дјечије недеље" под називом: "Дјечији свијет - мој свијет", коју ће организовати Министарство породице, омладине и спорта.

Активности Министарства здравља и социјалне заштите

Уз активности везане за централну манифестацију "Дјечије недеље" под називом: "Дјечији свијет - мој свијет" Министарство здравља и социјалне заштите координише све друге активности институција и установа у својој надлежности.

Министарство здравља и социјалне заштите ће поводом одржавања "Дјечије недеље" своје активности усмјерити на унапређење друштвеног положаја дјец са инвалидитетом у Републици Српској, а које су у складу са Стратегијом унапређења друштвеног положаја лица са инвалидитетом у Републици Српској 2017-2026.

Министарство здравља и социјалне заштите ће током трајања "Дјечије недеље" одржати састанак Интерресорног тијела Владе Републике Српске за подршку лицима са инвалидитетом. Такође, биће вршена и промоција права дјетета, кроз указивање на значај јачања капацитета биолошких породица и превенцију издвајања дјец, као и активности на унапређењу васпитања и образовање дјец и омладине са сметњама у развоју.

Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске организује од 2. до 3.10.2017. године Округли сто "Преглед стања и новости у социјалној заштити у Републици Српској и презентација приједлога новог Правилника о процјени потреба и усмјеравању дјец и омладине са сметњама у развоју".

Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске у сарадњи са ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту припрема промотивни плакат поводом обиљежавања "Дјечије недеље", који ће бити достављен јавним установама и невладиним организацијама у чијем је фокусу дијете.

ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту ће током трајања "Дјечије недеље" обезбиједити новчану подршку за породице са дјецом са основним циљем јачања породице у остваривању репродуктивне, економске и заштитне функције, и то:

I - у подизању новорођенчади:

а) за тројке рођене у периоду од "Дјечије недеље 2016." до "Дјечије недеље 2017.";

II - у циљу подршке породици са дјецом - корисницима права на додатак на дјецу, чији је развој осујећен неповољним породичним, социјалним и здравственим приликама, са акцентом на дјецу са сметњама у развоју, и то за:

а) породице са двоје и више дјец са сметњама у развоју,

б) дјецу са сметњама у развоју која су под старатељством,

в) дјецу погинулих бораца,

г) дјецу цивилне жртве рата и дјецу цивилних жртава рата;

III - установама социјалне и дјечије заштите са циљем унапређења услова боравка дјец са сметњама у развоју - корисницима установа биће дозначене једнократне новчане помоћи, и то за:

- Центар за образовање, васпитање и рехабилитацију слуха и говора Бања Лука,

- Дом за лица са инвалидитетом Вишеград,

- Дом за лица са инвалидитетом Приједор,

- Центар за дјецу и омладину са сметњама у развоју "Будућност" Дервента.

Центри за социјални рад и службе социјалне и дјечије заштите широм Републике Српске ће у седмици обиљежавања "Дјечије недеље" предузети низ активности у складу са својим могућностима, а неке од превиђених активности центара за социјални рад су следеће: дружење дјец и омладине са сметњама у развоју са дјецом из вртића и школа, организовање едукативно-креативних радионица, подјела пакетића са школским прибором, упознавање шире јавности са правима дјец са инвалидитетом, дружење са корисницима установа социјалне заштите за смјештај и са хранитељима, радионице за дјецу чији су родитељи били у поступању током бракоразводних поступака и поступака одређивања начина контактирања, једнократне новчане помоћи за дјецу са инвалидитетом, медијска промоција група за подршку родитељима дјец са сметњама у развоју, прослава рођендана дјец која су рођена у дјечијој недељи, а чији су родитељи корисници додатка на дјецу.

ЈУ Дом за дјецу и омладину без родитељског старања "Рада Врањешевих" Бања Лука планирао је следеће активности:

- активности у сарадњи са институцијама Омбудсман за дјецу Републике Српске и ЈУ Музеј Републике Српске - едукативно-забавна посјета Музеју и заједничко дружење,

- сарадња са Поштама Српске - посјета дјец млађег основношколског узраста Пошти, упознавање са процедурама пријема и слања поште,

- радионица о теми: "Дјечији свијет - мој свијет" у сарадњи са ХО "Мост", мјесто одржавања: Дом,

- едукативно-забавни излет за дјецу и младе који бораве у Дому, а у пратњи васпитача у Етно-село - Музеј Љубачево - организатор: Кабинет председника Републике Српске.

Активности Министарства просвјете и културе

Министарство просвјете и културе ће обавијестити васпитно-образовне установе у Републици Српској о обиљежавању "Дјечије недеље" како би организовале пригодне манифестације.

Рад на развоју и његовању истинских друштвених вриједности, промоцији једнакости, равноправности, прихватању и уважавању других и другачијих је системска обавеза сваке предшколске установе, без обзира на статус и оснивача. Кроз реализацију програма предшколског васпитања и образовања Републике Српске и радећи на социо-емоционалном развоју дјец, сви васпитачи имају обавезу да, између осталих, остваре и ове програмске циљеве и задатке:

- да заједно са дјецом у вртићу стварају средину за његовање вриједности различитости, у којој ће се све дјевојчице и сви дјечаци осјећати сигурно и равноправно учествовати, без обзира на способности, пол, социјално и национално поријекло, вјерску и етничку припадност и културни идентитет,

- да освјешћују код дјце да људи имају различите потребе, ставове и вриједности који могу утицати на њихове акције и поглед на свијет.

Васпитачи у склопу етапних планова планирају исходе учења и развоја којима се промовишу наведене вриједности и на основу њих бирају садржаје, односно теме како би остварили постављене исходе учења и указали дјци да су дјеца са сметњама у развоју равноправни чланови наше заједнице, њихови пријатељи, комшије, другови за игру. Поред континуираног рада на промоцији једнакости, толеранције и права на учење, од васпитача и стручних тимова се очекује да у склопу обиљежавања важних датума, а који се тичу дјеце са сметњама у развоју, планирају и реализују различите активности и манифестације у којима поред дјеце учествују и родитељи и шире грађанство.

Републички педагошки завод Републике Српске поводом обиљежавања "Дјечије недеље" ће препоручити свим предшколским установама да кроз сарадњу са удружењима за помоћ лицима са сметњама у развоју организују посјету најмлађих чланова удружења предшколској установи, те уприличе заједничку игру и дружење малишана. Активности ће организовати свака предшколска установа у складу са својим могућностима и специфичностима. Активности ће се одвијати у сарадњи са породицом и другим релевантним субјектима у локалној заједници. Могу бити организовани разни облици партнерства: радионице за родитеље о теми положаја дјеце са инвалидитетом у нашем друштву, уређивање паноа у објекту којима се истичу информације важне за родитеље и посјетиоце установе са мотом овогодишње теме "Дјечије недеље", укључивање родитеља у израду "пригодних поклона", израда играчака и других предмета од природног и рециклираног материјала који су се некада користили у породици и слично. Завод ће настојати пружити подршку и координирати активности у свим предшколским установама широм Републике Српске.

Активности Министарства породице, омладине и спорта

У складу са темом и активностима усмјереним на унапређење друштвеног положаја дјеце са инвалидитетом, Министарство породице, омладине и спорта планира следеће активности:

1. одржавање Конференције "Положај породица дјеце са сметњама у развоју у Републици Српској", која ће у сарадњи са Центром за подршку породицама дјеце и особа са потешкоћама у развоју "Дајте нам шансу - Звјездице" бити одржана 3.10.2017. године у Административном центру Владе Републике Српске у Источном Сарајеву, са почетком у 11,00 часова,

2. централна манифестација "Дјечије недеље", која ће се одржати 4.10.2017. године у Административном центру Владе Републике Српске,

3. посјета породицама које су у овој години добиле троје дјеце и додјела колиџа за троје дјеце породицама Црљић и Гибаница из Дервенте,

4. посјета вишечланим породицама,

5. посјета Центру за подршку породицама дјеце и особа са потешкоћама у развоју "Дајте на шансу - Звјездице" Бања Лука и донација дидактичког материјала намијењеног за дјецу и омладину са сметњама у развоју,

6. посјета ЈУ Дом за дјецу и омладину без родитељског старања "Рада Врањешевих" Бања Лука.

Активности градова и општина

Активности са дјецом у дане обиљежавања "Дјечије недеље" биће пропраћене бројним манифестацијама у градовима и општинама широм Републике Српске.

Начин организовања манифестација у градовима и општинама зависиће од могућности и креативности институција које се брину о дјци у тим градовима и општинама (стваралаштва, трибине, округли столови и слично).

Активности Црвеног крста Републике Српске

Црвени крст Републике Српске ће припремити пригодан пропагандни материјал. На летку ће се наћи изводи из Конвенције о дјечијим правима, који ће бити дистрибуиран свим градским и општинским одборима Црвеног крста, који ће даље прослиједити наведено у све установе гдје бораве дјеца прије почетка "Дјечије недеље".

Републичка организација ће организовати посјете удружењима за дјецу са сметњама у развоју и установама гдје су смјештена дјеца и омладина са инвалидитетом, и то на девет локација у свим организационим регијама Републике Српске.

Све градске и општинске организације Црвеног крста обиљежиће "Дјечију недељу" активностима посвећеним дјци, фокусирајући се на побољшање друштвеног положаја дјеце и омладине са сметњама у развоју, као и равноправно учење дјеце и омладине са инвалидитетом у свим областима живота. На терену ће се организовати посјете удружењима за дјецу са сметњама у развоју, као и породицама и установама гдје су смјештена дјеца са инвалидитетом. Ова активност ће се реализовати уз помоћ омладинаца волонтера Црвеног крста.

Секретари општинских организација, као и наставници волонтери Црвеног крста, у школама ће бити укључени у активности упознавања дјеце са њиховим правима.

Омладинци волонтери ће дати свој допринос у подјели пропагандног материјала, освјетити "Кутак Црвеног крста" у школи и организовати приредбе, маскембал за најмлађе, као и друге активности хуманитарног карактера.

У градовима гдје се налазе болнице посјетиће се дјечија одјељења од стране секретара и волонтера Црвеног крста.

Све активности ће бити медијски праћене јер ће оперативни план бити достављен медијима. Активности градских и општинских организација Црвеног крста ће пратити средства информисања на локалном нивоу.

Активности Омбудсмана за дјецу:

1) 2.10.2017. (понедељак) Бања Лука - у сарадњи са Музејом Републике Српске: едукативно-креативна радионица "Дјечија права - моја права" за дјецу из Центра "Заштити ме", Центра за образовање и рехабилитацију слуха и говора, Удружења за глува и наглува лица регије Бањалука, Едукативног центра "Твоја ријеч", Средње медицинске школе и Средњошколског центра "Алеирон";

2) 3.10.2017. (уторак) Котор Варош - Средњошколски центар "Никола Тесла", радионица "О твојим правима у твојој школи", Фоча - креативна радионица за дјецу у ЈУ Дјечији вртић "Чика Јова Змај";

3) 4.10.2017. (сриједа) Источна Илиџа - Гимназија и Средња стручна школа, радионица "О твојим правима у твојој школи", Добој - у сарадњи са УГ "Удружење за помоћ дјци с посебним потребама" и Народном библиотеком: едукативна радионица "Књига је и твој најбољи друг" за дјецу и родитеље;

4) 5.10.2017. (четвртак) Дворови - Бијељина - Основна школа "Дворови", радионица "О твојим правима у твојој школи", Бања Лука - у сарадњи са Музејом Републике Српске:

- ботаничка радионица са малишанима из вртића "Пчелица",

- дружење са дјецом из Дјечијег дома "Рада Врањешевих" у Музеју Републике Српске;

5) 6.10.2017. (петак) Фоча - дружење са дјецом и младима у УГ Дјеца и лица са потешкоћама у развоју "Трачак наде".

Број: 11/05-533-78/17

18. септембра 2017. године
Бања Лука

Министар,
Др Драган Богданић, с.р.

1577

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", бр. 59/09 и 1/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

ПРОГРАМ**ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ОПЕРАТЕРА НА CNC МАШИНАМА ЗА ОБРАДУ МЕТАЛА****Члан 1.**

Овим програмом утврђују се циљ, услови за упис, наставни садржај, трајање и облик извођења програма, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење програма и начин вредновања стеченог знања у току оспособљавања за оператера на CNC машинама за обраду метала.

Члан 2.

(1) Циљ овог програма је да полазници усвоје знања и радне вјештине за обављање послова руковоаца, оператера на CNC машинама за обраду метала.

(2) Посебни задаци новог програма су оспособљавање за самосталан рад, развијање прецизности, критичког односа према свом и туђем раду, правилног односа према машинама, алатима и опреми.

Члан 3.

Садржај овог програма са утврђеним подручјем рада, наставним садржајем и фондом часова за сваки предмет, обликом извођења наставе и начином провјере стечених знања налази се у Прилогу овог програма, који чини његов саставни дио.

Члан 4.

Програм оспособљавања за оператера на CNC машинама за обраду метала може да похађа лице са навршених 18 година, са завршеном најмање средњом школом, које посједује општу здравствену и психофизичку способност за рад, а коју доказује љекарским увјерењем.

Члан 5.

(1) Теоријску наставу може да изводи лице које има стечено звање дипломирани инжењер машинства, одсјек производно машинство.

(2) Практичну наставу може да изводи лице које има завршену најмање средњу стручну школу из области обраде метала са доказаним практичним искуством од минимално пет година рада на CNC машинама.

Члан 6.

Настава у складу са овим програмом траје укупно 240 часова, од којих 90 часова теоријске наставе и 150 часова практичне наставе.

Члан 7.

(1) Теоријска настава изводи се у просторијама учионог типа са условима за приказивање презентација и видео-записа, као и помоћу других наставних средстава потребних за рад.

(2) Практична настава изводи се одговарајућом техничком опремом у просторијама које обезбјеђују услове за извођење планираног нивоа практичне наставе.

Члан 8.

Током оспособљавања врши се стално праћење усвојеног нивоа знања и радних вјештина сваког полазника путем листе за праћење тока оспособљавања.

Члан 9.

Провјера усвојеног нивоа знања и радних вјештина у складу са овим програмом врши се полагањем испита који се организује у просторијама из члана 7. овог програма.

Члан 10.

(1) Оцјењивање усвојеног нивоа знања и радних вјештина врши испитна комисија.

(2) Испитну комисију чине три члана:

1) два стручна предавача, од којих је један предсједник комисије,

2) један представник послодаваца.

(3) Чланови испитне комисије обавезни су да испуњавају услове из члана 5. став 1. овог програма.

Члан 11.

(1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.

(2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 12.

Стечено теоријско знање полазника писмено се провјерава помоћу теста знања, а број бодова који полазник може освојити је највише 40.

Члан 13.

(1) Стечене радне вјештине провјеравају се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.

(2) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

(3) Радни задатак може се оцијенити са највише 60 бодова.

(4) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:

1) уредност при раду - 10 бодова,

2) процес рада и редослијед операција - 10 бодова,

3) очекивано вријеме израде - 10 бодова,

4) параметри квалитета извршеног посла - 30 бодова.

Члан 14.

(1) Успјех на испиту утврђује се сабирањем укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.

(2) Оцјена успјешности полазника на испиту даје се описном оцјеном и бодује се на сљедећи начин:

1) од нула до 50 бодова - недовољно,

2) од 51 до 76 бодова - добро,

3) од 77 до 100 бодова - одлично.

(3) У случају недовољног успјеха на испиту, полазник овог програма упућује се на додатно оспособљавање, послје чега стиче право на поновно полагање испита.

Члан 15.

Након полагања испита, полазницима који су остварили број бодова у складу са чланом 14. став 2. т. 2) и 3) овог програма издаје се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

Након завршеног Програма, полазници попуњавају евалуацијски упитник, на основу којег се врши процјена успјешности одржане наставе за оспособљавање.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05.03/312-4334-1/17
13. септембра 2017. године
Бањалука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.

ПРИЛОГ

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ОПЕРАТЕРА НА CNC МАШИНАМА ЗА ОБРАДУ МЕТАЛА

1. Назив програма оспособљавања	ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ОПЕРАТЕРА НА CNC МАШИНАМА ЗА ОБРАДУ МЕТАЛА		
2. Подручје рада	Металопраерађивачка индустрија		
3. Област	Прерада метала		
4. Трајање оспособљавања	240 часова		
5. Радне вјештине	<p>Похађањем и успјешним полагањем Програма оспособљавања стичу се радне вјештине:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планирање, припрема, организовање и контрола сопственог рада, - категоризација основних типова и техничких карактеристика CNC машина алатки, - самостално покретање, праћење и управљање радом CNC машине алатке, као и идентификација њених радних параметара, - самостално руковање алатима, стезним приборима и мјерно-контролним алатима, - селектовање, симулација и верификација CNC програма, - израда CNC програма за обраду једноставнијих дијелова, - одржавање механичких, хидрауличких и пнеуматских система CNC машина алатки, - рационално коришћење средстава за рад, енергије, материјала и времена, - обезбјеђење квалитета у складу са стандардима и нормативима, - примјењивање мјера заштите на раду и сигурносних мјера прописаних правилником и у складу са захтјевима радног задатка. 		
6. Наставни садржај	Циљ Програма:		
	<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање полазника да израђује производе на CNC машинама алаткама у складу са техничко-технолошком документацијом према претходно дефинисаном CNC програму, - оспособљавање полазника за савладавање основа ручног програмирања, те програмирања у погону, - оспособљавање полазника за мониторинг и контролу обрадног процеса, те обављање потребних усклађивања, - оспособљавање полазника за обављање мјерно-контролних операција, интерпретирање њихових резултата, те по потреби извођења корекција, - оспособљавање полазника за развијање радних особина, одговорности, критичког односа према раду, те правилног односа према средствима рада. 		
	МОДУЛ I		
	Наставне јединице	Фонд часова	
		Теорија	Пракса
	1. Сигурност и заштита на раду	1	2
	2. Значај и улога техничке документације, стандарди у техничком цртању, врсте пројектовања	1	2
	3. Котирање и пресјечи	1	2
	4. Толеранције димензија, облика и површинске храпавости	2	2
	5. Значај и улога технолошке документације, садржај технолошког процеса, карта операције, карта машине	2	4
	6. План стезања, план алата, план обраде и програмски лист	2	4
	7. Значај, подјела, врсте и означавање материјала	1	3
	8. Физичка, механичка, хемијска и технолошка својства материјала	2	3
	9. Методе обраде	3	4
	10. Машине алатке	3	4
	11. Алати и стезни прибори	2	4
	12. Мјерна техника, мјерење и контрола	2	4
	Укупан број часова	22	38
	Укупан број часова (теорија и пракса) за Модул I	60	
	МОДУЛ II		
Наставне јединице	Фонд часова		
	Теорија	Пракса	
1. Анализа техничко-технолошке документације	2	6	
2. Планирање и организација производње	2	2	
3. Припрема радног мјеста и снабдијевање потребним алатима и материјалима	2	4	
4. Апликативни CNC софтвер	4	8	
5. Ознаке и оријентација координатних оса код CNC машина алатки, координатни системи машине и обратка	2	2	
6. Карактеристичне тачке CNC машине алатке	2	2	
7. Праћење и управљање радом машине алатке	4	8	

	8. Идентификација радних параметара машине алатке	2	2
	9. Провјера исправности машине алатке, алата и стезних прибора	2	4
	Укупан број часова	22	38
	Укупан број часова (теорија и пракса) за Модул II	60	
	МОДУЛ III		
	Наставне јединице	Фонд часова	
		Теорија	Пракса
	1. Дефинисање нулте тачке обратка	2	2
	2. Компензација дужине и полупречника алата	2	4
	3. Симулација CNC програма	2	4
	4. Тестирање CNC програма	2	4
	5. Управљање CNC програмом	2	4
	6. Израда дијелова према CNC програму и контрола квалитета	2	6
	7. Анализа обрадног процеса и идентификација потенцијалних грешака	2	2
	8. Корекције CNC програма	2	4
	9. Складиштење и отпремање готових производа	2	2
	10. Одржавање CNC машине алатке	2	4
	11. Израда пратеће документације	2	2
	Укупан број часова	22	38
	Укупан број часова (теорија и пракса) за Модул III	60	
	МОДУЛ IV		
	Наставне јединице	Фонд часова	
		Теорија	Пракса
	1. Основи ручно програмирања	2	4
	2. Основи програмирања у погону	2	2
	3. Структура и садржај CNC програма	2	2
	4. G-функције	8	10
	5. M-функције	2	2
	6. Симулација и анализа CNC програма	2	4
	7. Израда пратеће документације	2	2
	8. Програмирање примјеном CAM система	6	8
	Укупан број часова	24	36
	Укупан број часова (теорија и пракса) за Модул IV	60	
7. Облик извођења Програма	Предавање путем редовне наставе и практичним радом		
8. Начин провјере	<p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена усвојености нових радних вјештина сваког полазника помоћу листе за праћење тока оспособљавања.</p> <p>Провјера стечених знања врши се полагањем испита који се организује у просторијама и/или условима радног мјеста за које се полазник оспособљавао (мјесто гдје је вршено практично оспособљавање).</p> <p>Оцјену о стеченим вјештинама даје испитна комисија.</p> <p>Комисију чине три члана: два стручна испитивача, од којих је један предсједник комисије и један представник послодавца, који морају доказати да имају најмање пет година искуства у металопредавачкој индустрији (предност рад са CNC технологијом).</p> <p>Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне вјештине. Испит се вреднује са највише 100 бодова.</p> <p>Стечена теоријска знања провјеравају се тестом знања који се полаже писмено и вреднује са највише 40 бодова.</p> <p>Стечене радне вјештине провјеравају се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.</p> <p>За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.</p> <p>Радни задатак може да се оцијени са највише 60 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада и редослијед операција – 10 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова, - параметри квалитета извршеног посла – 30 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Оцјена успјешности полазника на испиту даје се описном оцјеном и бодује се на сљедећи начин:</p> <ul style="list-style-type: none"> - од нула до 50 бодова – недовољно, - од 51 до 76 бодова – добро, - од 77 до 100 бодова – одлично. <p>Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>		

<p>9. Кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, те знања и вјештине које се стичу завршавањем Програма</p>	<p>Кадровски услови Обуку могу да изводе предавачи/инструктори који имају минимално пет година практичног радног искуства у сектору металопераћивачке индустрије или друге референце о интензивном бављењу активностима из Програма:</p> <p>1) за теоријски дио: - дипломирани инжењер машинства, одсјек: производно машинство;</p> <p>2) за практични дио: - лица која имају завршену најмање средњу стручну школу из области обраде метала са доказаним практичним искуством од минимално пет година рада на CNC машинама.</p> <p>Дидактички услови Основна средства: - табла (табла “пиши/бриши” - флипчарт), - креда (фломастери), - спужва за брисање, - рачунари, - пројектори, - модели за демонстрацију, - школске клупе, - столице.</p> <p>Машине алатке и пратећа опрема: - CNC машине алатке, - стезни прибори, - компресор, - ручне преносиве електричне машине.</p> <p>Алати, прибори и остала опрема: - сетови алата (за глодање, стругање, бушење итд.), - мјерно-контролни алати, - браварски алат, - ручне стеге, - пиштољ за отпращивање и четке, - радно одијело, - радне наочале, - антифони, - књиге евиденција, - приручници, - противпожарна средства и средства прве помоћи.</p> <p>Материјали: - призматични и ротациони метални припремци, лимови, профили итд., - технички (потрошни) материјали: средства за хлађење и подмазивање, мазива, средства за чишћење итд.</p> <p>Просторни услови Теоријска настава изводи се у просторијама учioniчког типа са условима за приказивање презентација и видео-записа, као и осталим материјалом потребним за рад. Практична настава изводи се у просторима гдје се налазе услови и радна мјеста који обезбјеђују услове за извођење планираног нивоа практичне наставе.</p> <p>Исходи оспособљавања По завршетку Модула I за оспособљавање за CNC програмера полазник ће бити у стању да: - познаје и примјењује мјере заштите на раду и сигурносне мјере прописане правилником и у складу са захтјевима радног задатка, - познаје основе противпожарне заштите, - препозна мјеста или просторе који представљају потенцијално опасне зоне гдје може доћи до повреде, - познаје најчешће узроке и последице несрећних случајева при руковању са CNC машинама алаткама, као и поступак пружања прве помоћи при повредама на раду, - познаје негативне утицаје средстава за хлађење и подмазивање на здравље и околину, - познаје правила израде и читања техничко-технолошке документације, - познаје врсте и карактеристике материјала за обраду, - познаје методе обраде и основне елементе сваког метода обраде на CNC машинама алаткама, - познаје основне типове и техничке карактеристике CNC машина алатки, - познаје алате потребне за сваки метод обраде на CNC машинама алаткама, - самостално рукује мјерно-контролним алатима, уређајима и стезним приборима, - планира потребе за алатима, материјалима, мјерно-контролним алатима, уређајима и стезним приборима, - изврши припремне радње на машини алатки, - познаје поступке и начине рационалне употребе енергије, материјала, времена, - познаје принципе тимског рада.</p> <p>По завршетку Модула II полазник ће бити у стању да: - анализира техничко-технолошку документацију,</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - проучава карактеристике дијелова који се израђују са становишта њиховог материјала, облика, димензија и толеранција, - дефинише технолошке поступке израде, - дефинише начине позиционирања и стезања обратка, - дефинише режиме обраде, - обезбјеђује и припрема неопходне материјале, алате, стезне приборе и мјерно-контролне алате, - планира и организује производњу по одређеној технологији, - употребљава системски и апликативни софтвер, те базе података, - изврши претходну проверу машине алатке, - познаје координатне системе машине и обратка, - познаје ознаке и оријентацију координатних оса код CNC машина алатки, - познаје карактеристичне тачке CNC машине алатке, - покрене, прати и управља радом CNC машине алатке, - идентификује радне параметре CNC машине алатке, - провјерава исправност машине алатке, алата и стезних прибора, - познаје техничке прописе и стандарде, као и начине њихове примјене у циљу обезбјеђења квалитета. <p>По завршетку Модула III полазник ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - унесе, селекује и симулира CNC програм за израду дијела, - дефинише нулту тачку обратка, - одређује параметре неопходне за компензацију алата, те да одговарајуће величине уноси у управљачку јединицу, - тестира CNC програм на изради узорка или првог дијела, - израђује производе у складу са дефинисаним CNC програмом, - управља CNC програмом, - покрене и прати обрадни процес, - анализира обрадни процес, тражи побољшања и развија професионалне вјештине, - планира поступке за откривање грешака у обрадном процесу, - одређује мјеста гдје се појављују проблеми током реализације обрадног процеса, - извршава радње којима се рјешавају проблеми настали током обрадног процеса, - врши мање корекције CNC програма, - користи и допуњава техничко-технолошке базе података, - контролише квалитет готових производа, - складишти и отпрема производе, - одржава механичке, хидрауличке и пнеуматске системе CNC машина алатки, - спроводи одржавање управљачког софтвера машине, - рационално организује и документује свој рад, самостално користи литературу и усавршава се у струци. <p>По завршетку Модула IV полазник ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - познаје основе метода ручног програмирања и програмирања у погону (радионичког програмирања), - познаје структуру и садржај CNC програма, те основе управљања CNC машинама алаткама, - познаје значење и начине програмирања најважнијих припремних (G) функција, - познаје значење и начине програмирања најважнијих помоћних (M) функција, - познаје значење и начине програмирања технолошких функција, - познаје значење и начине програмирања најважнијих циклуса за технологије обраде бушењем, глодањем и стругањем, - покрене и анализира симулацију CNC програма, - уради, води и испуњава пратећу документацију за CNC програм, - познаје основе програмирања примјеном CAM система, - развија радне навике, дисциплину, одговорност при доношењу одлука, - развија занимање за стручно усавршавање, - познаје значај и потребу цјеложивотног учења.
10. Број полазника у групама	<p>За извођење теоријске наставе максималан број полазника у групи је 20.</p> <p>За извођење практичне наставе максималан број полазника у групи је пет.</p>
11. Услови за упис	Лица са навршених 18 година са завршеном најмање средњом школом која посједују лекарско увјерење о здравственим и психофизичким способностима за рад. Предност при упису имају лица која посједују радно искуство у сектору металопрерађивачке индустрије.
12. Начин евалуације Програма	На крају оспособљавања полазници су дужни попунити евалуацијски упитник, на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

1578

На основу члана 14. Уредбе о сигурности снабдијевања и испоруци природног гаса ("Службени гласник Републике Српске", број 17/11) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О УТВРЂИВАЊУ ЛИСТЕ КУПАЦА ПРИРОДНОГ ГАСА КОЈИМА СЕ НЕ МОЖЕ ОБУСТАВИТИ ИСПОРУКА ПРИРОДНОГ ГАСА ЗБОГ НЕИЗВРШЕНИХ ОБАВЕЗА

1. Утврђује се Листа купаца природног гаса којима се у току 2018. године не може обуставити испорука природног гаса због неизвршених обавеза, и то:

1) Јавна здравствена установа Болница Касиндо, Источно Сарајево,

2) Јавна здравствена установа Болница Зворник, Зворник, и

3) Јавна здравствена установа Дом здравља Зворник, Зворник.

2. Ово рјешење објавиће се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 05.06/052-5876-6/17

1. септембра 2017. године

Бањалука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.

1579

На основу члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 121/12, 15/16 и 57/16) и члана 28. ст. 1. и 6. Закона о музејској дјелатности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 89/08, 57/12 и 18/17), министар просвјете и културе доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О РАЗРЈЕШЕЊУ ВРШИЛАЦА ДУЖНОСТИ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ МУЗЕЈ КОЗАРЕ - ПРИЈЕДОР

1. Разрјешавају се вршиоци дужности чланова Управног одбора Јавне установе Музеј Козаре - Приједор, због истека мандата, са 25.9.2017. године, у саставу:

- 1) Драгана Малић,
- 2) Сениша Јевтић и
- 3) Свјетлана Вучен.

2. Ово рјешење ступа на снагу сљедећег дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 07.032/052-5517-1/17

11. септембра 2017. године

Бањалука

Министар,
Др Дане Малешевић, с.р.

1580

На основу члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 121/12, 15/16 и 57/16) и члана 28. став 6. Закона о музејској дјелатности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 89/08, 57/12 и 18/17), министар просвјете и културе доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ИМЕНОВАЊУ ВРШИЛАЦА ДУЖНОСТИ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ МУЗЕЈ КОЗАРЕ - ПРИЈЕДОР

1. Именују се вршиоци дужности чланова Управног одбора Јавне установе Музеј Козаре - Приједор, са 26.9.2017. године, на период до два мјесеца, у саставу:

- 1) Драгана Малић,
- 2) Сениша Јевтић и
- 3) Свјетлана Вучен.

2. Ово рјешење ступа на снагу сљедећег дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 07.032/052-5518-1/17

11. септембра 2017. године

Бањалука

Министар,
Др Дане Малешевић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1572 Одлука о избору чланова у Комисију за спровођење референдума..... 1

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

1573 Правилник о здравственој исправности воде намијењене за људску потрошњу..... 1

1574 Правилник о измјенама и допуни Правилника о условима прописивања и издавања лијека..... 24

1575 Упутство за спровођење савјетовања..... 24

1576 Програм активности за вријеме трајања “Дјечије недјеље” у Републици Српској у 2017. години 25

МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

1577 Програм оспособљавања за оператера на CNC машинама за обраду метала 27

1578 Рјешење о утврђивању Листе купаца природног гаса којима се не може обуставити испорука природног гаса због неизвршених обавеза 31

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

1579 Рјешење о разрјешењу вршилаца дужности чланова Управног одбора Јавне установе Музеј Козаре - Приједор 32

1580 Рјешење о именовању вршилаца дужности чланова Управног одбора Јавне установе Музеј Козаре - Приједор 32

ОГЛАСНИ ДИО 16 страна

